

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2018-2021 d. 23-11-2021

Mødedato Tirsdag d. 23. november 2021 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Indholdsfortegnelse

Udmøntning og aktivitetsplan for Verdens bedste robotby i børnehøjde i 2022.....	3
Afrapportering på det specialiserede socialområde.....	6
Indsatser til at styrke søgningen fra 9. og 10. klasser til erhvervsuddannelserne i Odense Kommune	11
Revidering af beredskabsplan til forebyggelse og håndtering af overgreb mod børn og unge.....	14
Beslutning af ny model for fordeling af budgettet for specialpædagogiske indsatser på byens folkeskoler.....	17
Udmøntning af budget 2022 i Børn- og Ungeforvaltningen.....	24
Tiltag der kan fremme en balanceret kønsfordeling i søgningen til EUD.....	29
Opsamling på møder i kontaktudvalg.....	32
Orientering om Forældrenævn på dagtilbudsområdet i Næstved Kommune.....	35
Orientering om overtagelse af driftsansvar i Center for Indsatser for Børn og Unge.....	38
Belysning af loft over klassestørrelser.....	41
Orientering om data vedr. mobning og digital adfærd blandt elever i grundskolen.....	45
Antal elever i 0. klasse i skoleåret 2021/22.....	47
Budgetopfølgning pr. 30.09.2021 Familie og Forebyggelse.....	49
Omgørelsesprocenter på socialområdet 2020.....	52
Ændre alderen til 3 år ved børnehavestart.....	57
Aktuelle sager.....	59

Punkt 1: Udmøntning og aktivitetsplan for Verdens bedste robotby i børnehøjde i 2022

17.00.00-P20-1-18

Resume

Denne sag fremlægger Aktivitetsplan 2022 for Verdens bedste robotby i børnehøjde. Aktivitetsplanen for 2022 indeholder de indsatser, som Børn- og Ungeforvaltningen i samarbejde med Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen anbefaler, at der udmøntes midler til for strategien ”Verdens bedste robotby - strategi for dannelse og uddannelse i børnehøjde” i 2022, jf. bilag 1. Indsatserne i aktivitetsplanen skal understøtte, at strategiens visioner opnås.

Som det også fremgår i aktivitetsplanen har de kompetenceopbyggende indsatser for lærere og pædagogisk personale i dagtilbud et længere sigte, og disse indsatser strækker sig således til og med 2024. Dette sikrer faglig sammenhæng i kompetenceudviklingsforløbene over de forskellige år, og det sikrer stabilitet i implementeringen. Midlerne til de kompetenceopbyggende indsatser (3,2 mio. kr. årligt) udmøntes derfor med denne sag til både 2022, 2023 og 2024.

Aktivitetsplanen for 2022 er bl.a. udarbejdet på baggrund af Børn- og Ungeudvalgets drøftelse den 26. oktober 2021 om retning for det kommende arbejde med Verdens bedste robotby, samt ud fra de flerårige erfaringer med at arbejde med teknologiforståelse og digital dannelse for børn og unge (jf. bilag 2).

Effekt

Børn og unge bliver klar til fremtiden

Indsatserne i aktivitetsplanen for 2022 fremmer, at børn og unge i Odense arbejder med og lærer mere om teknologi og teknologiforståelse, men også at have en kritisk tilgang til teknologi. Det vil på sigt fremme børnenes muligheder indenfor den teknologi- og robotsektor, som eksisterer i Odense, og dermed at børn og unge i Odense bliver mere kompetente og klar til fremtiden, der er præget af øget teknologi og digitalisering.

Verdens bedste robotby

Indsatserne i aktivitetsplanen for 2022 er også med til at give børn og unge mulighederne, som kan understøtte effektmålet om at blive Verdens bedste robotby. Som beskrevet ovenfor vil indsatserne fremme viden om og begejstring for teknologiens muligheder og øge bevidstheden om risici forbundet med den stigende digitalisering i samfundet. Når børn og unge har været gennem dagtilbud og skole, står de derfor med de bedste muligheder for at blive dygtige og aktive borgere og medarbejdere i byen og kan derigennem fremme Odenses vision om at blive Verdens bedste robotby – både nu og i fremtiden.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender Aktivitetsplan 2022 for Verdens bedste robotby i børnehøjde (bilag 1) herunder flytning af 5 mio. kr. i 2022, 3,2 mio. kr. i 2023 og 3,2 mio. kr. i 2024 fra Økonomiudvalget til Børn- og Ungeudvalget

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Hjalte Daniel Hansen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

På udvalgs mødet den 26. oktober 2021 drøftede Børn- og Ungeudvalget, Børn- og Ungeforvaltningens forslag til retning for arbejdet med Verdens bedste robotby - strategi for dannelse og uddannelse i børnehøjde (herefter Verdens bedste robotby i børnehøjde) i den kommende tid. Børn- og Ungeforvaltningens forslag om retning for den kommende tid tog bl.a. afsæt i de flerårige erfaringer med at arbejde med teknologiforståelse og digital dannelse for børn og unge. En status på arbejdet med Verdens bedste robotby i børnehøjde fremgår i bilag 2.

Ved drøftelsen udtrykte Børn- og Ungeudvalget enighed i forvaltningens forslag til, at retningen for det videre arbejde med Verdens bedste robotby skal have fokus på kompetenceopbygning af vores fagprofessionelle – lærere og pædagoger – samt et yderligere fokus på digital dannelse og dagtilbud, samt at det kommende skift fra opstartsfasen til opbygningsfasen kalder på en længerevarende retning for det arbejde, der sættes i gang.

På baggrund af udvalgets drøftelse har Børn- og Ungeforvaltningen udarbejdet Aktivitetsplan 2022 for Verdens bedste robotby i børnehøjde (bilag 1), der beskriver hvilke indsatser, der kan gennemføres i 2022. Aktivitetsplanen beskrives nærmere i et efterfølgende afsnit.

Et begyndende fokus på implementering med længerevarende sigte:

Aktivitetsplanen for 2022 tager højde for, at Verdens bedste robotby i børnehøjde med udgangen af 2022 skifter fra den indledende opstartsfasen (etape 1) til den opbyggende fase (etape 2). I opstartsfasen har der været fokus på at skabe et fundament for det videre arbejde med strategien gennem bl.a. prøvehandling, pilotprojekter, opstart af samarbejde og afholdelse af events og aktiviteter for at skabe synlighed og begejstring. I opbygningsfasen skal systematikken bygges op, og det mere skrøbelige individafhængige arbejde skal demonteres.

For at sikre en god transition fra opstartsfasen til opbygningsfasen, er fokus i aktivitetsplanen for 2022, dvs. det sidste år i opstartsfasen, orienteret mod faseskiftet. Dette kommer bl.a. til udtryk ved, at kompetenceopbyggende indsatser, frem for eksempelvis enkeltstående pilotprojekter, i højere grad end hidtil er prioriteret, og herudover at enkelte aktiviteter – de kompetenceopbyggende indsatser – igangsættes over en længerevarende periode.

Når opbygningsfasen i 2023 starter, vil der være behov for at implementere indsatser med et længerevarende, strategisk sigte. Dette vil styrke kontinuiteten i de indsatser, der igangsættes, og samtidig flugter det også med det langsigtede perspektiv, der er i strategien. I den forbindelse vil der sikres politisk ejerskab til strategien gennem inddragelse af det politiske niveau minimum én gang årligt, hvor både fagudvalg og byråd kan sætte retning for implementeringen.

Aktivitetsplan 2022 for Verdens bedste robotby i børnehøjde:

Der er afsat 50 mio. kr. over ti år til strategi for Verdens bedste robotby i børnehøjde, som blev vedtaget i november 2019 af byrådet.

I Aktivitetsplan 2022 for Verdens bedste robotby i børnehøjde har der været lagt vægt på de flerårige erfaringer med at arbejde med teknologiforståelse, kritisk tilgang til teknologi og digital dannelse i børnehøjde, Børn- og Ungeudvalgets pointer fra temadrøftelsen om Verdens bedste robotby i børnehøjde den 18. maj 2021, Børn- og Ungeudvalgets drøftelse om den videre retning for Verdens bedste robotby i børnehøjde den 26. oktober 2021, samt de indsatser og aktiviteter, der har relation til Verdens bedste robotby i børnehøjde, men som kører sideløbende med aktivitetsplanen.

De sideløbende indsatser er bl.a. Makerspace-projektet, World Robot Olympiad, Projekt Edison, Strategisk tilgang til teknologiforståelse, Ultra:bit, IoT i folkeskolen, Tekstperimentet, Forsøg med teknologiforståelse som fag, Naturfagsmarathon og Robotdage i institutionsområdet Holluf Pile-Tingkjær.

Aktivitetsplanen for 2022 kan ses i bilag 1, hvor uddybende beskrivelser af de forskellige indsatser, de strategiske partnere og fordelingen af midlerne fremgår. De foreslåede indsatser i aktivitetsplanen er opdelt ud fra de tre strategiske fokusområder i strategien; nye uddannelsesveje, digital dannelse og strategiske partnerskaber.

Som det også fremgår i aktivitetsplanen vil der til og med 2024 afsættes 3,2 mio. kr. årligt til kompetenceopbygning af lærere og pædagogisk personale i dagtilbud. Som tidligere beskrevet vil der være mulighed for at sætte politisk retning for implementeringen minimum én gang årligt.

Baggrunden for at midlerne til de kompetenceopbyggende indsatser udmøntes over en længerevarende periode, er, at det længerevarende sigte giver mulighed for at tilrettelægge kompetenceudviklingsforløb, der fagligt hænger sammen over de forskellige år. Det længerevarende sigte sikrer også stabilitet i implementeringen, hvilket forventes at styrke skolernes og børnehusenes fastholdelse og dedikation til kompetenceudviklingsforløbene.

Samlet set vil der med aktivitetsplanen for 2022 således være et øget fokus på kompetenceopbygning af vores fagprofessionelle – lærere og pædagoger – ligesom der vil komme yderligere fokus på digital dannelse og dagtilbud. Den røde tråd mellem aktiviteter i dagtilbud, skole og ungdomsuddannelser vil fortsat have høj prioritet i implementeringen.

Der vil være stort fokus på mulighederne for at søge fondsmidler til supplerende indsatser og events. Det er bl.a. gennem fondsmidler at vores Makerspace-projekt, der kører sideløbende med indsatserne i aktivitetsplanen, er finansieret. I bilag 3 findes et overblik over, hvor mange fondsmidler, der aktuelt er indsamlet.

Videre proces:

Børn- og Ungeudvalget, Økonomiudvalget og byrådet vil ultimo 2022/primo 2023 modtage status på aktivitetsplan for 2022, hvor der også træffes beslutning om indsatser, der skal igangsættes i den efterfølgende opbygningsfase.

Økonomi

Sagen betyder, at der på styringsområdet Service i 2022 flyttes 5 mio. kr., i 2023 flyttes 3,2 mio. kr. og i 2024 flyttes 3,2 mio. kr. fra Økonomiudvalgets ramme til Børn- og Ungeudvalgets ramme.

Midlerne kommer fra salget af NGF Nature Energy, hvorfra byrådet besluttede at øremærke 50 mio. kr. til at styrke teknologiforståelsen og teknologidannelsen blandt odenseanske børn.

Sagen har ikke i øvrigt økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1. Aktivitetsplan 2022 for Verdens bedste robotby i børnehøjde

Bilag 2. Status på Verdens bedste robotby i børnehøjde

Bilag 3. Fonde 2021

Bilag 4. Verdens bedste robotby - Strategi for dannelse og uddannelse i børnehøjde_11_2019

Punkt 2: Afrapportering på det specialiserede socialområde

00.01.00-A00-6-21

Resume

I efteråret 2020 besluttede udvalgene, hvordan forvaltningerne skal arbejde med holdbare og langsigtede løsninger på det specialiserede socialområde. Yderligere blev det i budget 2021 bestilt, at der til Økonomiudvalget skal gives en samlet status på implementeringerne af de nye tiltag og den samlede styring af det specialiserede socialområde hvert kvartal.

Denne sag er den fjerde afrapportering på arbejdet.

Sagen indeholder tre forskellige delafrapporteringer:

1. Status på arbejdsgruppernes arbejde.
2. Økonomisk afrapportering af status for Budget 2021.
3. Afrapportering af status på arbejdet i de tre indsatsspor.

Afrapporteringen viser, at status på økonomi vurderes rød, da der forventes et samlet merforbrug på 12,6 mio. kr.

Budgettet på det specialiserede socialområde er rammestyrer i de enkelte udvalg, og hvert enkelt udvalg skal derfor i udgangspunktet finansiere eventuelt merforbrug inden for egen budgetramme.

Indsatsspor 1 "Alderssnit" vurderes gul, da arbejdet er i gang og nyt alderssnit er trådt i kraft pr. 1. juni 2021, men den fulde gevinstrealisering kan først opnås fra 2022 og frem. Derudover viser afrapporteringen, at indsatsspor 2 "Leverandørstrategi og tilbudsvifte" vurderes gul, da arbejdet kun er i proces, og der mangler konkretisering af effektmål og beregning af gevinstrealisering. Yderligere vurderes indsatsspor 3 "Kontraktstyring og kontraktforhandlinger" også gul, da arbejdet er i gang, men der forventes kun en gevinstrealisering på 52 % fra 2022 og frem. Dog er der planlagt igangsættelse af Fase 2, hvor der blandt andet skal kontraktforhandles på flere sagstyper. Hvis der opnås 5 % i besparelse i Fase 2, er det vurderingen, at det samlede provenukrav kan realiseres.

Sagen behandles i Børn- og Ungeudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Ældre- og Handicapudvalget på udvalgsmøder den 23. november 2021 og behandles efterfølgende i Økonomiudvalget den 1. december 2021.

Effekt

Når arbejdet med anbefalingerne er fuldt implementeret, forventer forvaltningerne, at genopretningen af det specialiserede socialområde vil have en effekt på flere af Odensemålene.

Flere borgere kommer i uddannelse og job

Når flere borgere får den hjælp de har brug for, er forudsætningen for at komme i job og uddannelse bedre.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Med et større fokus på styring af det specialiserede socialområde betyder det, at flere borgergrupper får hjælp og bliver funktionsdygtige, herunder ældre og handicappede.

Børn og unge bliver klar til fremtiden

Investering i det specialiserede socialområde betyder, at der kan skabes de bedst mulige rammer for, at børn med forskellige forudsætninger trives og bliver klar til fremtiden.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at udvalgene godkender afrapporteringen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Hjalte Daniel Hansen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Status på arbejdsgruppernes arbejde

Arbejdsgruppe 1

Kontraktstyring, indsatsstrappe og effekt

Siden sidste afrapportering er der sket følgende:

- Arbejdet med en samlet indstilling til fremtidig organisering/setup af kontraktforhandlingsområdet i de tre forvaltninger.
- Udarbejdet et udredningsværktøj til Børn- og ungesager.
- Modtaget økonomiske oplysninger fra forvaltningerne vedrørende de næste faser (§ 105 og de forebyggende foranstaltninger), og analysen af potentialer er igangværende.
- Udarbejdet undervisningsmateriale i BIT-modellen (behov, indsats og takst) og planlægningen af undervisning i Børn- og Ungeforvaltningen er igangværende.

Status på sager til genforhandling i 2021.

Ud af i alt 323 sager fordelt i de tre fagforvaltninger ser fordelingen således ud:

- 151 sager er færdigforhandlet

- 138 sager er igangværende
- 34 sager er endnu ikke påbegyndt
- 9 udgåede sager

Arbejdsgruppe 2

Økonomistyring, data, ledelsesinformation og prognoser

Arbejdsgruppe 2 arbejder med 22 anbefalinger, som er grupperet i syv temaer. De tre forvaltninger har omsat de syv temaer til indsatser inden for eget forvaltningsområde.

Arbejdsgruppen forventer, at indsatser under temaet om Data og ledelsesinformation er implementeret i 2022. Alle indsatser under de øvrige seks temaer forventes implementeret med udgangen af 2021.

Arbejdsgruppe 3

Ungestrategien og ny organisering

Siden sidste afrapportering er der sket følgende i de to spor:

I det organisatoriske spor:

- Det er besluttet at den 3. sag vedrørende budgetdeling af budget til særligt dyre enkeltsager bliver en del af Effekt- og økonomiopfølgning og anlægsopfølgning 2. halvår 2021, hvor budgetoverførslen vil fremgå. Budgettet vedrørende refusion af særligt dyre enkeltsager har ligget i Børn- og Ungeforvaltningen. Sagen på dette møde i henholdsvis Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget.

I Ungestrategi sporet:

- Fagmedarbejdere og ledere i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen har i august udarbejdet handleplaner for 30 af strategiens 47 tiltag.
- Den 5. oktober orienteres udvalgene om arbejdet med handleplanerne. Udvalgene fik mulighed for at drøfte, hvor ofte arbejdet med Ungestrategien skal følges af det politiske niveau.
- Forvaltningsudvalgene i de tre forvaltninger blev den 14. og 15. september orienteret om arbejdet med handleplanerne. Der blev kvitteret for et flot, gennearbejdet og ambitiøst materiale. Forvaltningsudvalgene gav også følgende bemærkninger:
 - Der var tilfredshed med, at implementering af handleplanerne sker fra januar 2022, eftersom der derved sikres tid til lokal bearbejdning inden implementering.
 - Det er vigtigt at have opmærksomhed på, hvordan drøftelserne tages lokalt, og hvordan information bliver givet rettidigt via MED-strengen.
 - Der var opmærksomhed på, at et nyt fælles ungeperspektiv, og et styrket samarbejde mellem forvaltningerne ikke kommer af sig selv, men kræver tid at opbygge, opnå og opretholde.

Arbejdsgruppe 4

Leverandørstrategi og tilbudsvifte

Siden sidste afrapportering er der sket følgende på arbejdet med tilbudsviften:

1. Status på arbejdet med unge med spiseforstyrrelse og/eller selvskade som hovedproblematik

- Socialstyrelsen har udmeldt udviklings- og modningsprojektet: udvikling af indsats til unge med selvskade og spiseforstyrrelse.

Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har sammen ansøgt om projektet. Puljens formål er at udvikle og implementere en indsatsmodel til unge, der har en selvskadende adfærd og/eller en spiseforstyrrelse. Puljen skal øge de unges trivsel og mestring af hverdagslivet og stabilisere eller reducere den selvskadende adfærd og/eller spiseforstyrrelsen. Indsatsen udvikles på baggrund af tre kerneelementer: tværorganisatorisk samarbejde herunder med regionen/psykiatrien, tidlig opsporing og kompetenceudvikling og supervision. Målet er, at de unge kan fastholde eller genetablere et hverdagsliv med sociale fællesskaber, skole, uddannelse eller beskæftigelse.

Ansøgningspuljens målgruppe er unge mellem 12 og 29 år med mild til moderat grad af selvskadende adfærd og/eller spiseforstyrrelse.

Forvaltningerne har sammen ansøgt om 2.4 mio. kr. til det toårige projekt. Der forventes svar på ansøgningen i november måned.

2. Status på arbejdet med børn/unge og voksne med multiple funktionsnedsættelser og mental retardering/psykiske lidelser

- Målgruppeanalysen er i gang, hvor der kortlægges udfordringer og muligheder. Det forventes, at der inden årsskiftet vil være en nærmere plan for, hvordan arbejdet vedrørende udvikling af tilbud til unge med misbrug som hovedproblematik gribes an, så der kan opnås en faglig og økonomisk gevinst.

3. Status på arbejdet med unge med misbrug som hovedproblematik

- Der er udarbejdet en målgruppebeskrivelse, der dækker de typer/kombinationer af handicap, og viser hvilke underliggende problemstillinger eller kombinationer, der kan medvirke til at borgerne er en del af målgruppen. På baggrund af beskrivelsen, analyserer de tre fagforvaltninger, hvor mange borgere der forventes at være i målgruppen, og som er i tilbud udenfor Odense Kommunes regi (dvs. fx regionale tilbud). Denne analyse, er igangsat i september og vil tilsammen give et billede af det aktuelle og kommende behov. På den baggrund vil der, i løbet af efteråret kunne genereres bud på provenuer og behov.

4. Status på arbejdet med dobbeltdiagnosticerede med misbrug og sindslidelse eller medfødt/erhvervet hjerneskade

- Medio oktober 2021 er arbejdsgruppen færdig med den endelige faglige og økonomiske analyse. Analysen vil også indeholde anbefalinger til det fremadrettede arbejde med afsæt i analysens fund. Som udgangspunkt viser analysen ikke tydelige tendenser for etablering af et nyt tilbud til denne målgruppe.

Den samlede analyse vil blive præsenteret for styregruppen i efteråret 2021.

Status Leverandørstrategi

Arbejdet med at udarbejde en implementeringsplan, og indholdet i denne, så visionen med leverandørstrategien opfyldes er nu i gang. Der er blevet afholdt en workshop for relevante chefer, ledere og datamedarbejdere omkring mulige indikatorer, der kan fortælle om forvaltningerne lever op til strategien. For at kunne udarbejde det nødvendige datagrundlag og fastlægge baseline for de indikatorer og nøgletal der måles på, må forvaltningerne afvente implementeringen af to nye fagsystemer i foråret 2022. Frem mod implementeringen arbejder fagområderne videre med at beskrive og afklare indikatorer. Dette arbejde udgør det nødvendige afsæt for at kunne udsøge data i fagsystemerne. Det

vil derfor først give mening at udarbejde den første status på baseline og indikatorer, herunder fremlægge planen for opfølgning på leverandørstrategien, og den politiske proces i efteråret 2022.

2. Økonomisk afrapportering af status for Budget 2021

Første del indeholder en økonomisk status på det samlede specialiserede socialområde fordelt mellem Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen. Afrapporteringen giver en økonomisk status på børneområdet, voksenområdet og refusionsområdet for 2021. Derudover gives der en status på relevante aktivitetstal for 2021 for en række områder og målgrupper under det specialiserede børne- og voksenområde. Samlet set viser afrapporteringen, at der forventes et merforbrug på området på 12,6 mio. kr. Merforbruget er på børneområdet og skyldes mængdestigninger. Hvorvidt denne mængdestigning skyldes en såkaldt "Corona-pukkel", eller om der er tale om en "ny-normal" vides endnu ikke.

Hvis der er tale om en "ny-normal", kan de tre indsatsspor ikke alene sikre, at budgetterne på det specialiserede socialområde overholdes, og der må i så fald tilvejebringes nye tiltag.

3. Afrapportering af status på arbejdet i de tre indsatsspor

Anden del indeholder afrapporteringen af de tre indsatsspor: Aldersnit, Leverandørstrategi og tilbudsvifte og Kontraktstyring/kontraktforhandlinger. En overvejende del af afrapporteringen af indsatssporene er fortsat med fokus på procesdelen og det igangværende arbejde. Der er beregnet gevinstrealisering på indsatssporet om "Kontraktforhandlinger" og "Aldersnit". I indsatssporet om "Leverandørstrategi og tilbudsvifte" arbejdes der fortsat på at beregne en forventet gevinstrealisering. Den overordnede konklusion er, at arbejdet med de tre spor er forsinket, men at de økonomiske potentialer forventes indfriet i de kommende år.

Økonomi

Afrapporteringen af det specialiserede socialområde har ingen direkte økonomisk konsekvens for Odense Kommune.

Bilag

4. afrapportering af det specialiserede socialområde i 2021

Punkt 3: Indsatser til at styrke søgningen fra 9. og 10. klasser til erhvervsuddannelserne i Odense Kommune

54.00.00-A00-1-20

Resume

På baggrund af en beslutningssag om måltal for unges søgning fra grundskolen til erhvervsuddannelser den 1. juni, ønskede Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget at drøfte indsatser, der kan øge søgningen fra 9. og 10. klasser til erhvervsuddannelserne i Odense Kommune.

En øget søgning til erhvervsuddannelserne skal modvirke, at der på landsplan uddannes for få faglærte.

Da både måltal og indsatser angår begge udvalg, behandlede udvalgene sagen som fælles udvalgssag.

På baggrund af drøftelser af forslag til nye indsatser på to fælles udvalgsmøder den 21. september og den 5. oktober får Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget en beslutningssag, hvor forslag 1 og 2 fra drøftelsessagerne lægges frem til godkendelse i den nuværende form i begge udvalg. Forslag 3 fremlægges i prioriteret form af Beskæftigelses- og Socialforvaltningen til beslutning i Beskæftigelses- og Socialudvalget, da beslutningskompetencen om prioriteringer indenfor vejledningsrammen alene ligger i Beskæftigelses- og Socialudvalget. Forslag 4 om en oplysningskampagne fjernes.

Effekt

Beslutninger om indsatser der kan fremme søgningen til erhvervsuddannelser har som mål, at flere unge skal søge erhvervsuddannelse direkte fra grundskolen.

Udvalgenes beslutninger om indsatser indgår derfor som et element i Odensemålet ”Børn og unge bliver klar til fremtiden”, herunder Beskæftigelses- og Socialudvalgets og Børn- og Ungeudvalgets fælles effektmål ”Flere unge får en uddannelse”, samt de to udvalgs fælles måltal for søgningen til erhvervsuddannelser fra grundskolen.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at udvalgene godkender:

1. En styrkelse af den sammenhængende plan for vejledningsaktiviteter i 7.- 10. klasse.
2. Praktikforløb på erhvervsuddannelserne for vejledere og lærere 2021-2022.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at Beskæftigelses- og Socialudvalget:

3. Tager anbefalinger om indholdet i forslaget til nye indsatser (individuel vejledning og styrket EUD-rettet vejledningspakke) til efterretning.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Hjalte Daniel Hansen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den 1. juni besluttede Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget at fastholde ambitionsniveauet fra 2020 om at øge søgningen til erhvervsuddannelserne til 19,5 % i 2025, med afsæt i søgningen i 2021 på 15,9 %. Ambitionen for den årlige vækstrate øges dermed fra 0,5 procentpoint til 0,9 procentpoint for perioden 2021-2025.

Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen vurderer, at udvalgenes beslutning om måltal på 16,8 % i 2022 og øgede vækstrate på 0,9 procentpoint frem mod 2025 er ambitiøs.

Hvis målsætningerne skal realiseres, kræver det, at de involverede fagområder vedvarende fokuserer på at øge søgningen. Det kræver også, at fagområderne løbende styrker eksisterende indsatser og udvikler nye, herunder styrker samarbejdet mellem grundskole, ungdomsuddannelsesvejledningen (UUO), Den sammenhængende kommunale ungeindsats (KUI), erhvervsskoler og erhvervsliv.

Forslag til nye indsatser # 1-3

Forslag 1-2 til nye indsatser ser ud som følger:

1. En styrkelse af den sammenhængende plan for vejledningsaktiviteter i udskolingen.
2. Praktikforløb på erhvervsuddannelserne for vejledere og lærere 2021-2022, hvor vejledere og lærere følger undervisningen på et 2-dages forløb på erhvervsskolerne.

Indsatserne under forslag 1 og 2 vil kunne igangsættes indenfor den eksisterende økonomiske ramme.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen fremlægger forslag 3 til beslutning i prioriteret form i Beskæftigelses- og Socialudvalget, med fokus på to udvalgte forslag:

- 3.A "Individuel vejledning til flere elever", med fokus på "Uddannelsessamtaler" i 8. klasse med deltagelse af elev og forældre.
- 3.B "En styrket EUD-rettet vejledningspakke", der indeholder 1. "Tilbud om virksomhedsbrobygning i 9. kl." og 2. "Teknologidagen i Erhvervstanken (og evt. på skoler)".

Forslag 3A er udvalgt fordi den tidlige indsats i 8. klasse, der både retter sig mod elev og forældre og har fokus på elevens interesser, styrker og muligheder, giver det bedste afsæt for at eleven tidligt kommer godt i gang med processen omkring uddannelsesvalget.

Forslag 3B er udvalgt fordi både virksomhedsbrobygningen og teknologidagen specifikt er målrettet erhvervsuddannelsesdagsordenen og appellerer bredt til unge med forskellige typer af behov i vejledningssammenhænge. Begge indsatser supplerer de eksisterende med nye efterspurgte tilgange. Virksomhedsbrobygningen kombinerer samarbejde med erhvervsskoler og virksomheder i et forløb og Teknologidagen, der udbydes første gang i år, har haft en meget større efterspørgsel end det har været muligt at efterkomme i den eksisterende økonomiske ramme.

Forslag 3A og 3B vil kræve yderligere finansiering, da forslagene rækker ud over de lovpligtige og obligatoriske vejledningstiltag, som den eksisterende økonomiske ramme finansierer. Omprioritering er derfor ikke en mulighed.

Forslagene er uddybende beskrevet i bilaget.

Økonomi

Forslagene under indstillingspunkt 1 og 2 om En styrkelse af den sammenhængende plan for vejledningsaktiviteter i 7.-10. klasse og Praktikforløb på erhvervsuddannelserne for vejledere og lærere 2021-2022 har ingen økonomiske konsekvenser, da forslagene finansieres indenfor udvalgenes eksisterende ramme.

Indsatserne om Uddannelsessamtaler til flere elever i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse og En styrket EUD-rettet vejledningspakke indeholder samlet set udgifter på 1.050.000 kr. Såfremt Beskæftigelses- og Socialudvalget ønsker at igangsætte indsatserne i en senere beslutningssag, skal udvalget anvise og træffe beslutning om finansiering af indsatsen.

Udgifter til nye EUD-fremmende indsatser i forslag 3:

	Kr.
3A. Individuel vejledning til flere elever	
1. Uddannelsessamtaler	550.000
3B. En styrket EUD-rettet vejledningspakke	
1. Tilbud om virksomhedsbrobygning i 9. klasse	250.000
2. Teknologidagen i Erhvervstanken	250.000
I alt	1.050.000

Bilag

Forslag til nye EUD-fremmende indsatser i Odense Kommune 23. nov 2021

Punkt 4: Revidering af beredskabsplan til forebyggelse og håndtering af overgreb mod børn og unge

27.24.00-P15-1-21

Resume

Jf. Servicelovens § 19 stk. 4 skal kommunalbestyrelsen udarbejde et beredskab til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge. Beredskabet skal revideres efter behov, dog med maksimalt 4 års interval.

Den seneste Beredskabsplan blev udarbejdet i 2017, og kommunen er således forpligtet til at udarbejde en ny Beredskabsplan senest i 2021. Beredskabsplanen fra 2017 blev skabt på baggrund af et grundigt arbejde, og planen vurderes fortsat at fungere godt. Det er således forvaltningernes vurdering, at der i forbindelse med revisionen af Beredskabsplanen for 2021 kun har været behov for mindre justeringer og opdateringer. Den primære ændring i den reviderede udgave er således, at der er ændret i rækkefølgen på afsnittene i Beredskabsplanen, samt at navne og telefonnumre er opdateret.

Grundet den politiske beslutning om ændret alderssnit ved det 15. år indstilles Beredskabsplanen til politisk godkendelse i både Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget.

Effekt

Børn- og unge bliver klar til fremtiden samt Flere odenseanerne i job og på vej til job

Det er dokumenteret, at traumer påvirker funktionsevnen både hos børn og voksne. Når vi forebygger overgreb, og vi handler hurtigt og kvalificeret, vil flere børn blive i stand til at få godt udbytte af deres skolegang, gennemføre uddannelse og de vil have bedre fundament for en god og varig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Et sundere Odense

Virkningerne af traumer forstærkes og kan ende med at blive kroniske, hvis traumerne ikke behandles. Forebyggelse generelt samt medarbejdere og lederes hurtige, korrekte og kvalificerede håndtering og behandling af overgreb bidrager til at børn og unge, der har været udsat for overgreb, får bearbejdet hændelsen og bedre kan leve med det, de har været udsat for, uden at der sker en yderligere traumatisering. Det vil have en gavnlig indvirkning på deres trivsel og sundhed.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at udvalgene godkender den reviderede Beredskabsplan 2021.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Hjalte Daniel Hansen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Nogle børn og unge udsættes for fysiske, psykiske og seksuelle overgreb. Uanset om overgrebene begås af familiemedlemmer, personer i barnets øvrige netværk eller af fremmede, har handlingerne store konsekvenser for barnet

eller den unge. Enhver form for overgreb bringer barnets eller den unges udvikling og sundhed i fare. Det er derfor vigtigt, dels at forebygge overgreb og dels at opdage overgreb, så barnet eller den unge kan få kvalificeret hjælp.

Jf. Servicelovens § 19 stk. 4 skal kommunalbestyrelsen udarbejde et beredskab til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge. Beredskabet skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres. Beredskabet skal revideres efter behov, dog med maksimalt 4 års interval.

Odense Kommune udarbejdede i 2017 den nuværende beredskabsplan, som siden da har været tilgængelig på Odense Kommunes hjemmeside og Odense Kommunes Medarbejderportal.

Målgruppen for Beredskabsplanen er alle medarbejdere i Odense Kommune.

I forbindelse med revisionen har der været nedsat en tværfagligt sammensat arbejdsgruppe med deltagelse af ledere og medarbejdere fra hhv. Børn- og Ungeforvaltningen (BUF) og fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen (BSF). Ved inddragelse af begge forvaltninger i arbejdsgruppen er det sikret, at erfaringer og viden fra begge områder inddrages, herunder at eventuelle opmærksomheder i forbindelse med det nye alderssnit ved 15. år er indarbejdet i Beredskabsplanen.

Den reviderede Beredskabsplan bygger videre på det grundige opdateringsarbejde, der blev gjort i 2017. Da Beredskabsplanen vurderes at fungere godt har revisionen primært fokuseret på mindre faktuelle opdateringer. Der er dog sket følgende ændringer og opdateringer ift. Beredskabsplanen fra 2017:

- Rækkefølgen af indhold og afsnit er genbesøgt med henblik på at skærpe adgangen til viden, når en medarbejder eller leder har akut brug for vejledning
- Den centrale sparringsgruppes formål og funktion er beskrevet
- Viden om negativ social kontrol er indarbejdet i beredskabsplanen der, hvor særlige pointer og viden er vigtig

Det bemærkes, at Beredskabsplanen denne gang – grundet det ændrede alderssnit ved 15 år - behandles og godkendes politisk i både Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget.

Det bemærkes endvidere, at dagtilbud i Børn- og Ungeforvaltningen har indgået samarbejde om et rådgivningsforløb med Socialstyrelsens Videnscenter SISO mod overgreb mod børn. Beredskabsplanen er udarbejdet med input og vigtige opmærksomheder fra SISO.

Med Beredskabsplanen foreligger der en ramme for, at alle medarbejdere og ledere i Odense Kommune kan medvirke til at forebygge og håndtere overgreb mod børn og unge. Der er udarbejdet en kommunikationsplan, således at chefer og ledere er klædt på med viden om indholdet i den reviderede Beredskabsplan 2021 og kan sikre forankring af beredskabet i daglig praksis i løbet af 2022. Derudover er der et fokus på at udbrede kendskabet til relevante aktører uden for kommunen.

Den reviderede Beredskabsplan 2021 er vedlagt som bilag.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Punkt 5: Beslutning af ny model for fordeling af budgettet for specialpædagogiske indsatser på byens folkeskoler

17.03.00-G01-437-21

Resume

Børn- og Ungeudvalget har, efter en initiativretssag i foråret 2019, flere gange drøftet specialundervisningsmodellen på skoleområdet, der fordeler budgettet til de specialpædagogiske indsatser.

På udvalgsmødet den 18. august 2020 godkendte Børn- og Ungeudvalget en proces for udarbejdelse af en ny tildelingsmodel på specialundervisningsområdet, som sigter mod implementering fra skoleåret 2022/23.

Forvaltningen præsenterede på udvalgsmødet den 21. september 2021 et forslag til en ny specialundervisningsmodel. Det er forvaltningens vurdering, at den foreslåede model i højere grad sikrer en mere nuanceret og gennemsigtig fordeling af budgettet til de specialpædagogiske indsatser, og dermed fremmer et mere ensartet serviceniveau på tværs af byens folkeskoler. Børn- og Ungeudvalget besluttede på mødet at sende modellen i høring i fire uger.

Modellen har været i høring ved skolebestyrelserne som formelle parter, mens relevante faglige organisationer er blevet orienteret om, at de har mulighed for at indgive kommentarer til forslaget. Der er afgivet høringssvar fra 25 skolebestyrelser. Herudover er der kommet bemærkninger fra Odense Lærerforening.

På dagens møde skal udvalget beslutte, om udvalget kan godkende forvaltningens forslag til ny specialundervisningsmodel.

Effekt

Børn- og unge bliver klar til fremtiden

Den nye specialundervisningsmodel vil gøre det muligt at flere børn og unge får den undervisning de har behov for og vil således påvirke Odensemålet: Børn- og unge bliver klar til fremtiden.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender følgende med ikrafttrædelse fra skoleåret 2022/23:

- Ny budgetfordelingsmodel for specialundervisning mellem skolerne.
- Fastholdelse af den nuværende decentrale betalingsansvarsmodel.
- Fastholdelse af den nuværende elevafgræsning og takstmodel.
- Forøgelse af den faste enhedstakst fra 139.793 kr. til 181.852 kr.
- At de eksisterende undtagelser vedrørende udskolings elever fra privat- og friskoler og elever visiteret til UMA - Unge med Angst fjernes.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget udskyder behandlingen af modellen til det kommende møde, med den bemærkning, at der ønskes en belysning af, hvorledes de skoler, der vil opleve en forskel i budgettildeling kan blive tilgodeset bedst muligt for konsekvenserne af modellen.

Udvalgsmedlem Hjalte Daniel Hansen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Børn- og Ungeudvalget godkendte på udvalgs mødet den 18. august 2020, en proces for udarbejdelsen af en ny tildelingsmodel på specialundervisningsområdet, som sigter mod implementering fra skoleåret 2022/23.

Det er målsætningen, at processen fører til en mere nuanceret og gennemsigtig fordeling af økonomien på specialundervisningsområdet, samt at modellen understøtter en udvikling hvor færre børn og unge visiteres til specialundervisningstilbud, væk fra egen skole og almenmiljøet. Forvaltningen arbejder sideløbende med at styrke det tværfaglige samarbejde, håndtere antallet af visitationer, genbesøge tilbudsviften, økonomi og tildelingsmodeller, samt ledelsesinformation på området. En ny specialundervisningsmodel skal derfor ikke ses isoleret, men vil komme til at spille ind i, og understøtte, en bred indsats for at sikre, at flere børn og unge kan fastholdes og udvikles i deres nær- og almenmiljø, understøttet af relevante faglige kompetencer.

Forvaltningen har gennemført en proces med bistand fra virksomheden Index100, samt med inddragelse af skoleledere og faglige organisationer tidligt i processen. På baggrund af processen præsenterede forvaltningen et forslag til ny specialundervisningsmodel for Børn- og Ungeudvalget den 21. september 2021. Udvalget besluttede her at sende forslaget til ny specialundervisningsmodel i høring i fire uger.

Børn- og Ungeudvalget valgte at sende de i indstillingen oplistede ændringer vedr. tildelingsmodellen på specialundervisningsområdet i høring.

Modellen blev sendt i høring ved skolebestyrelserne som formelle parter, mens relevante faglige organisationer blev orienteret om, at de havde mulighed for at indgive kommentarer til forslaget.

Indkomne høringssvar

Der er afgivet høringssvar fra 25 af byens skolebestyrelser. Herudover er der kommet bemærkninger fra Odense Lærereforening. Hovedbudskaberne fra høringssvarene vil herunder gennemgås. De indkomne høringssvar kan læses i deres fulde længde i vedhæftede bilag.

En række høringssvar forholder sig til at den samlede økonomi på området er presset og at skolerne oplever at modellen er underfinansieret. Den foreslåede budgetmodel ændrer ikke ved det nuværende samlede budget til specialundervisning i forvaltningen. En ny budgetmodel vil således alene kunne omfordele det nuværende budget til specialpædagogiske indsatser samt budget mellem almenområdet og specialområdet, og vil ikke kunne løse udfordringer omkring ubalance på området.

Skolebestyrelserne har følgende bemærkninger til modellen som er sendt i høring:

1. Et flertal af skolebestyrelserne udtrykker, at de overordnet set ser positivt på modellen
2. Et flertal af skolebestyrelserne udtrykker, at de ser modellen som mere retfærdig end den nuværende model
3. Flere skolebestyrelser udtrykker, at de ikke finder modellen mere gennemsigtig end den nuværende model
4. Flere skolebestyrelser udtrykker bekymring i forhold til de tre skoler, som oplever den største budgetforskel med den nye model

5. Flere skolebestyrelser har forbehold i forhold til at afskaffe undtagelserne for Unge Med Angst og for udskolings elever på fri- og privatskoler.
6. Flere skolebestyrelser udtrykker tilfredshed med høringsprocessen

Ad 1: Et flertal af skolebestyrelserne er generelt set positive i forhold til den foreslåede model.

Flere udtrykker ligeledes at de sætter pris på at der er blevet lyttet til deres bekymringer i tidligere høringssvar, i forhold til den nuværende model.

Ad 2: Et flertal af skolebestyrelserne udtrykker, at de ser modellen som mere retfærdig end den nuværende model.

Flere skolebestyrelser giver udtryk for, at det er positivt at modellen vil give en mere præcis fordeling af de specialpædagogiske midler, da modellen er baseret på valide statistiske data. Flere skolebestyrelser fremhæver, at det er positivt at modellen indeholder flere parametre, som har betydning for børns specialpædagogiske behov, hvilket den tidligere model ikke indeholdt.

Ad 3: Flere skolebestyrelser udtrykker, at modellen ikke er mere gennemsigtig end den nuværende model.

Det påpeges at det er ugennemsigtigt hvilke parametre der indgår i modellen, samt hvilken vægtning de enkelte parametre har. Dette forhold gør det vanskeligt at konsekvensberegne og forudsige de fremtidige tildeling.

Ad 4: Flere skolebestyrelser udtrykker bekymring i forhold til de tre skoler som vil opleve den største budgetforskel med den nye model.

Det fremhæves at det kan betragtes som uretfærdigt, at midler fjernes fra de skoler der oplever de største udfordringer med at fastholde eleverne i almenmiljøet. Flere skolebestyrelser peger på at der bør kigges på de øvrige budgetter for at udligne de økonomiske konsekvenser for disse skoler, fx DSA-midlerne (Dansk Som Andetsprog).

Ad 5: Flere skolebestyrelser har forbehold i forhold til at afskaffe undtagelserne for Unge Med Angst (UMA) og Fri- og Privatskoler.

I forhold til UMA, udtrykker flere skolebestyrelser bekymring for at tilbuddet på sigt vil lukke, hvis denne undtagelse fjernes. I forhold til fri- og privatskoler, udtrykker flere skolebestyrelser bekymring for, at de fremadrettet skal stå økonomisk til ansvar for elever fra friskolerne, som de ikke har kunnet lave den tidlige indsats for, på egen skole.

Ad 6: Flere skolebestyrelser udtrykker tilfredshed med høringsprocessen.

Det fremhæves, at afholdelsen af et webinar som opstart på høringsperioden, samt at denne efterfølgende var online tilgængelig, var en god form til at formidle indholdet i modellen. Samt at længden på høringsperioden, gav skolebestyrelserne den fornødne tid til at udarbejde deres høringssvar.

Odense Lærereforening har fremsendt følgende bemærkninger:

1. Odense Lærereforening vurderer, at modellen løser nogle problemer med fordelingen mellem byens skoler, men ikke de grundlæggende forhold for byens fagligt svageste børn.
2. Odense Lærereforening peger på, at de tre skoler som oplever den største budgetforskel med den nye model, har behov for et særligt økonomisk tilskud.
3. Odense Lærereforening har aldrig ønsket en decentral betalingsmodel.

Forvaltningen har taget de indkomne høringssvar til efterretning. Høringssvarene har dog ikke givet anledning til ændringer i den fremlagte model. Der vil dog være elementer fra høringssvarene, der med fordel kan inddrages i forbindelse med implementering af modellen og i det sideløbende arbejde med at understøtte en udvikling hvor færre børn og unge visiteres til specialundervisningstilbud.

I de følgende afsnit vil den foreslåede specialundervisningsmodel præsenteres, i samme form som den fremgik da Børn- og Ungeudvalget besluttede at sende modellen i høring:

Ny specialundervisningsmodel til fordeling af budget mellem skoler

Modellen er udarbejdet med bistand fra Index100, som er en virksomhed, der har stor erfaring indenfor analyser og økonomistyring. Index100 har udviklet en statistisk model til brug for fordeling af midler til specialundervisning. Modellen er en statistisk stærk model baseret på evidens. Index100 har haft tilsvarende opgaver i andre kommuner, hvor de har gode referencer og har god erfaring med at forbinde organisering, faglige indsatser og styring i forhold til specialundervisningsområdet.

Modellen er baseret på et decentralt betalingsansvar.

Tildeling til skolerne er baseret på 60 forskellige baggrundsforhold indenfor socioøkonomi, demografi og sundhed. Der er flere variable i end i den nuværende model. Variablene er samtidig vægtet forskelligt i forhold til deres betydning for udgiftspres på området.

Det er forvaltningens vurdering, at modellen samtidig giver en mere retfærdig fordeling af budgettet mellem skolerne, ved at opgøre elevtal og baggrundsforholdene ud fra det elevgrundlag skolerne reelt har betalingsansvaret for. Med andre ord den nye specialundervisningsmodel er mere finmasket end den nuværende model.

Incitamentsstruktur

Index100 har gennemgået Odense Kommunes specialundervisningsmodel og dets elementer. På den baggrund har Index100 vurderet modellen og dets incitamentsstrukturer samt givet en række anbefalinger til tilpasning af specialundervisningsmodellen.

Index100 har vurderet og givet anbefalinger til følgende elementer i specialundervisningsmodellen, som foldes ud nedenfor:

- a) Afgrænsning af elevgrundlag for skolernes betalingsansvar
- b) Takstmodel
- c) Størrelse af segregeringstakst
- d) Undtagelser fra skolernes betalingsansvar

Index100s anbefalinger kan læses uddybet i Bilag: Index100 Specialundervisning.

- a) Afgrænsning af elevgrundlag for skolernes betalingsansvar fastholdes

I den nuværende model afgrænses i dag på følgende måde:

- Elever som gik på skolen forud for visitationen til specialundervisning, uanset hvilket skoledistrikt de bor/boede i.
- Elever med bopæl i skoledistriktet, som gik på en privatskole eller på en skole i en anden kommune forud for visitationen til specialundervisning (privat- og friskole elever i 7.-10. klasse er undtaget).

Index100 vurderer, at Odense Kommunes afgrænsning af elevgrundlaget for skolernes betalingsansvar er hensigtsmæssig, da betalingsansvaret primært er for de elever, hvor skolerne kan forebygge segregering med inklusionsindsatser. Forvaltningen anbefaler derfor, at ovenstående afgrænsning af elevgrundlaget for skolernes betalingsansvar bibeholdes.

b) Takstmodel fastholdes

I den nuværende model benyttes en fast takst på specialundervisningsområdet, hvor omkostningerne ved visitation til specialtilbud er ens for den betalende skole, uanset hvilket tilbud der visiteres til. Ifølge Index100 er dette en hensigtsmæssig takstmodel. Forvaltningen anbefaler derfor en fast takst for at undgå store udsving i skolernes økonomi på grund af enkeltstående dyre visitationer. Dertil bliver modellen mere gennemskuelig og lettere at administrere.

c) Segregeringstakst hæves

I den nuværende model betaler skolerne 139.793 kr. (2021 tal), når en elev visiteres til specialundervisning (segregeringstakst). Index100 vurderer, at den nuværende segregeringstakst er for lav til at give et effektivt incitament til inklusion af elever med særlige behov. Index100 anbefaler derfor, at Odense kommune hæver segregeringstaksten og samtidig gennemfører et tilsvarende løft af det decentrale budget til specialundervisning.

Børn- og Ungeforvaltningen anbefaler derfor en ny fast takst på 181.852 kr. (2021 tal). Den er beregnet ud fra, hvad ni timers understøttende undervisning forventes at koste. Samtidig øges det decentrale budget til specialundervisning. Midlerne findes indenfor den samlede skoleramme. Det betyder, at balancen mellem budgettet til almenområdet og specialområdet ændres.

Der gøres opmærksom på, at der er tale om omfordeling af nuværende budget, og der hverken tilføres eller reduceres i budget på skoleområdet. Det betyder dels en omplacering fra det centrale budget til skolerne, dels en omfordeling i skolernes budget fra almenområdet til specialområdet.

d) Antallet af undtagelser fra skolernes betalingsansvar reduceres

I den nuværende model er skolerne undtaget for betalingsansvar for en række elever. Det drejer sig om:

- Udskolingselever fra privat- og friskoler
- Elever visiteret til UMA-Unge med Angst og læseklasser
- Børn fra specialbørnehaver
- Elever som har modtaget mere end 11 års skolegang
- Anbragte børn

For at øge incitament til inklusion yderligere anbefaler Index100, at Odense Kommune kigger på de få undtagelser, de i dag har i forbindelse med skolernes betalingsansvar. Index100, mener at det er uhensigtsmæssigt, at Odense Kommune undtager udskolingselever fra privat- og friskoler, samt elever visiteret til specialtilbuddene UMA-Unge med angst og læseklasser.

Odense Kommune anbefales, at der i økonomimodellen indføres decentralt betalingsansvar for disse tre undtagelser, og at det decentrale specialundervisningsbudget hæves tilsvarende. Finansieringen heraf sker ved en omfordeling af budgetterne indenfor skoleområdets samlede ramme. Tildelingen omfatter udskolingselever fra privat- og friskoler og UMA - Unge med angst og læseklasser.

Forvaltningen vurderer, at det nuværende læseklassetilbud vil blive udfaset, hvis betalingsansvaret decentraliseres, samtidig med at det ikke vil være i tråd med de politiske ambitioner og fokus på området. Det er derfor forvaltningens anbefaling, at finansieringen af læseklasser fastholdes centralt for fortsat, at sikre at der er et tilbud for ordblinde i Odense Kommune.

Afviklingen af to ud af de tre undtagelser vil gøre økonomimodellen mere simpel og lettere at gennemskue.

Tilpasning af modellen og betydning for tildeling til de enkelte skoler

Forvaltningen har foretaget en række beregninger for at belyse konsekvenser for skolerne ved tilpasning af budgetmodellen.

Størstedelen af skolerne (29 af i alt 32) vil opleve en budgetforskel på mellem -300.000 kr. til +825.000 kr. i forhold til nuværende rådighedsbeløb til inkluderende indsatser. Det er forvaltningens vurdering at denne budgetforskel, ligger inden for normen af hvad skolerne normalt kan opleve i variation mellem årene i den nuværende model.

Forvaltningen præsenterer de enkelte skolars resultat af den nye budgetfordelingsmodel på udvalgsmødet.

De resterende tre skoler vil kunne mærke konsekvenserne tydeligere end de andre. De vil opleve en budgetforskel mellem -500.000 kr. og -3,5 mio. kr. ved ændring af budgetmodel.

Forvaltningen anbefaler, at der for de tre skoler, som udfordres relativt mest af den nye budgetfordelingsmodel, etableres en overgangsordning, der finansieres indenfor skolerammen.

Dette uddybes yderligere i økonomiafsnittet.

Økonomi

Børn- og Ungeforvaltningen anbefaler, at det decentrale budget til specialundervisning øges, svarende til en takstændring for de visiterede elever, samt fjernelse af de to tidligere beskrevne undtagelser. Midlerne findes inden for skoleområdets samlede økonomi.

Skolerne får med tilpasningerne et større betalingsansvar, hvorfor det er vigtigt, at skolerne får tilført tilsvarende beløb, således skolerne har et retvisende budget til specialundervisning. Der gøres opmærksom på, at der er tale om omfordeling af nuværende økonomi på området, og at der ikke er tale om tilførsel eller reduktioner til det samlede specialundervisningsområde. Det betyder dels en omplacering fra det centrale budget til skolerne, dels en omfordeling i skolernes budget fra almenområdet til specialområdet. Modellen vil således ikke kunne løse udfordringen omkring ubalancen i budgetmodellen.

Indfasningsmodel til tre skoler

Der kan evt. etableres en overgangsordning for de tre skoler, hvor budgettet til specialundervisning er ændret med mere end 5%, og som således udfordres relativt mest af den nye budgetfordelingsmodel.

Det drejer sig om hhv. Odinskolen, Ejerslykkeskolen og Risingskolen.

Der vil være tale om et øjebliksbillede, hvilket vil betyde at billedet kan se anderledes ud allerede fra år to. Overgangsperioden gøres derfor kort, så modellen indføres således:

- kompensation for differencen vil for skoleåret 2022/23 være på 75%
- kompensation for differencen vil for skoleåret 2023/24 være på 50%
- kompensation for differencen vil for skoleåret 2024/25 være på 0%

Indfasningen af de ovenfor nævnte skoler vil blive finansieret indenfor den samlede skoleramme herunder almenundervisningen. Finansiering af en gradvis indfasning kan ske ved, at udgiften tillægges budgettet til specialundervisning, før der sker fordeling til skolerne, således budgettet totalt set er retvisende inkl. overgangsordningen.

Ikrafttrædelse af ny model

Forvaltningen foreslår, at den nye specialundervisningsmodel bliver gældende fra skoleåret 2022/2023. For 3 skoler gælder den beskrevne overgangsordning i 2022/23 og 2023/24, hvorefter modellen er fuldt indfaset i 2024/25.

Bilag

Høringssvar vedr. ny model for fordeling af budgettet for specialpædagogiske indsatser på byens folkeskoler

Bilag - Index100 Specialundervisning

Punkt 6: Udmøntning af budget 2022 i Børn- og Ungeforvaltningen

17.00.00-Ø00-7-21

Resume

På byrådsmødet den 6. oktober 2021 blev budget 2022 vedtaget i Odense Kommune.

Med budgetforliget og aftale om velfærdsprocenten forøges Børn- og Ungeforvaltningens driftsramme med 22,4 mio. kr., hvoraf hovedparten af reguleringen kan henføres til fagligt løft af folkeskolen, videreførelse af inklusionsarbejdet i folkeskolen og ændret demografisammensætning.

Med budgetforliget 2022 er der sikret en fortsættelse af styrkelsen af børn- og ungeområdet hvor der investeres i undervisning. Der er således bevilliget driftsmidler til flere indsatser og i den henseende skal det bemærkes, at Børn- og Ungeudvalget primo 2022 vil blive forlagt en sag omhandlende udmøntning af forsøgsordningen med to- og tre-lærerordningen samt en businesscase efter Aarhus model for antal sager pr rådgiver på børnehandicapområdet.

Endeligt har Direktørgruppen fået til opgave at sikre udmøntningen af den samlede standardisering og effektivisering på det administrative område.

Effekt

Børn og unge bliver klar til fremtiden

Velfærdsprocenten vil betyde, at skoletilbuddets kvalitet øges, herunder vil skolernes muligheder for at arbejde med inklusion og tidlig indsats forøges, og dermed have en positiv effekt på børnene i folkeskolen.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at:

1. Udmøntningen af budget 2022 i Børn- og Ungeforvaltningen tages til efterretning.
2. Udmøntningen af velfærdsprocenten på 14,0 mio. kr. i 2022, godkendes med følgende underopdeling:
 - a) Af de 13,0 mio. kr. til videreførelse af indsatser som styrker folkeskolens arbejde med inklusion, da udmøntes 3,0 mio. kr. til anbragte børns skolegang.De resterende 10,0 mio. kr. tilføres folkeskolerne og deres arbejde med inklusion og specialundervisning.
- b) Den resterende 1,0 mio. kr. bliver fordelt med 0,5 mio. kr. til Enghaveskolen og 0,5 mio. kr. til Nørrebjergskolen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Hjalte Daniel Hansen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Med budgetforliget 2022 er der sikret en fortsættelse af styrkelsen af børn- og ungeområdet hvor der investeres i undervisning. Der er således bevilliget drifts- og anlægsmidler til nedenstående indsatser:

1. Fagligt løft af folkeskolen
2. Forsøg med to-og tre-lærer-ordninger
3. Demografiregulering
4. Anlæg - Udvidelse af Enghaveskolen
5. Færre sager pr rådgiver på børnehandicapområdet
6. Standardisering og effektivisering på det administrative område
7. Topmøde på handicapområdet
8. Servicetjek af samlede organisering af sundhedsområdet
9. Odense for alle LGBTQ+ politik
10. Velfærdsprocenten 2022 på 0,06 procentpoint

Den videre politiske behandling i forbindelse med udmøntning af beslutninger for budget 2022

Børn- og Ungeudvalget bliver primo 2022 forelagt sag omhandlende udmøntning af forsøgsordningen med to- og tre-lærer-ordninger, herunder metode for opfølgning. Derudover får udvalget til opgave at fremlægge en businesscase efter Aarhus model for antal sager pr rådgiver på børnehandicapområdet. Dette arbejde forekommer i foråret 2022.

Ligeledes får Børn- og Ungeudvalget primo 2022 forelagt forslag til udmøntning af den samlede standardisering og effektivisering på det administrative område. Opgaven er igangsat i Direktørgruppen.

1.Fagligt løft af folkeskolen

Folkeskolen er et vigtigt prioritetsområde, og har modtaget midler siden 2020 via den statslige pulje Fagligt løft af folkeskolen, der blev vedtaget med Finansloven 2020. Midlerne er for budget 2022 overgået til bloktilskuddet, men udmøntningen til skoleområdet prioriteres fortsat med budgetaftalen. Der udmøntes 17,1 mio. kr. i 2022 stigende til et varigt årligt løft på 25,1 mio. kr. i overslagsårene.

Udvalg	Beskrivelse (1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025
BUU	Fagligt løft af folkeskolen	17.114	25.111	25.111	25.111

2.To- og tre-lærer-ordninger

Der afsættes med budgetforliget en årlig pulje på 2,0 mio. kr. i perioden 2022 - 2024 hvorefter én af de folkeskoler, der har et særligt potentiale for social mobilitet blandt elevgrupper, kan søge om og indgå i partnerskab til to- og tre-lærer-ordninger. Primo 2022 forelægges Børn- og Ungeudvalget sag om udmøntning af forsøgsordningen, herunder metode for opfølgning.

Udvalg	Beskrivelse (1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025
BUU	Forsøg med to- og tre-lærer-ordninger	2.000	2.000	2.000	0

3. Demografiregulering

Demografireguleringen fra budget 2021 til budget 2022 medfører en negativ budgetændring for Børn- og Ungeforvaltningen på 1,1 mio. kr. Der forekommer på baggrund af demografireguleringen forskydninger mellem driftsområderne i forvaltningen, og de største reguleringer sker på Dagtilbud og Skole, mens de øvrige områder oplever mindre reguleringer.

I det godkendte budgetforlig nedjusteres demografimidlerne med 10,7 mio. kr., idet den seneste befolkningsprognose angiver en lavere vækst end oprindeligt indarbejdet i budget 2020 og overslagsår. Tabellen nedenfor viser dermed den samlede ændring fra budget 2019 til budget 2022.

Udvalg	Beskrivelse (1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025
BUU	Flere børn og ældre i 2025: Udmøntning fra budgetforslag	-10.706	-14.383	-19.655	-9.206

4. Anlæg – Udvidelse af Enghaveskolen

Der ses nationalt og lokalt en stigning i antallet af børn med gennemgribende udviklingsforstyrrelser herunder autisme, og på baggrund heraf udvides kapaciteten på Enghaveskolen.

Enghaveskolen mangler individuelle lokaler til flere elever, som har massive vanskeligheder med at indgå i fællesskaber - elever der har socio-emotionelle vanskeligheder og beslægtede diagnoser, hvilket giver et øget pres på lokalefaciliteterne. Smertegrænsen for Børnehavens lokalekapacitet er 36 børn, reelt burde den være 30, hvilket betyder, at der gennem de seneste år har været en overbelægning. Der afvikles 4 visitationer pr. år, og børnetallet vil svinge, men set ud fra tendenserne, må det forventes, at børnetallet fremover konstant vil ligge på mellem 36-40 børn afhængig af tidspunktet på året.

Endeligt er afsætnings- og afhentningsforholdene på skolens P-område kritiske og risikobetonet. Der er i særdeleshed mangel på parkeringspladser, og det vurderes, at der er behov for minimum yderligere 50 pladser, hvilket kan løses ved at inddrage egnet areal i umiddelbar tilknytning til skolen.

Anlægsbevillingen udmøntes til By- og Kulturudvalget, men projektet skal udarbejdes i tæt samspil med Børn- og Ungeudvalget. Bevillingen udgør samlet 22,3 mio. kr. og udmøntes over perioden 2023 - 2025, idet lokalerne forventes at stå til rådighed primo 2025. Bevillingen er frigivet i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Udvalg	Beskrivelse (1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025
BKU	Plads til flere børn: Udvidelse af Enghaveskolen (Anlæg)	2.000	13.000	5.000	2.250
ØKU	Plads til flere børn på specialiserede tilbud: udvidelse af Enghaveskolen (Afledt drift)	0	400	1.010	1.010

5. Færre sager pr rådgiver på børnehandicapområdet

Børn- og Ungeudvalget får til opgave at fremlægge en businesscase efter Aarhus model for antal sager pr rådgiver på børnehandicapområdet.

Aarhus Kommune har succesfuldt reduceret antallet af sager pr rådgiver for familier med et barn med handicap, og det har bevirket at sagsbehandlere har fået færre sager, og dermed mulighed for at være tovholdere i familiernes liv. Rådgiveren er hermed ikke alene en myndighedsperson, men også en rådgiver som kender hele familien.

6. Standardisering og effektivisering på det administrative område

Budgetforliget indeholder en effektivisering af det administrative område, som skal frigøre samlet set 10,0 mio. kr. i 2022 i Odense Kommune stigende til 20,0 mio. kr. i 2023 og overslagsårene. De frigjorte midler skal indgå i en samlet prioritet af velfærden.

Direktørgruppen får til opgave at sikre udmøntning af den samlede effektivisering gennem øget automatisering og standardisering af arbejdsgange samt en eventuel samling af parallelle administrative strukturer – HR, løn og personaleadministration, IT og Digitalisering. Direktørgruppen fremlægger konkrete forslag hurtigst muligt til vedtagelse i Byrådet.

Udvalg	Beskrivelse (1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025
ØKU	Standardisering og effektivisering på det administrative område	-10.000	-20.000	-20.000	-20.000

7. Topmøde på handicapområdet

Ældre- og Handicapforvaltningen har igangsat arbejdet med en ny handicappolitik for Odense Kommune, og i den forbindelse gennemføres der en række workshops med handicaporganisationerne i oktober 2021. Som supplement hertil ønsker forligspartierne, at der skal afvikles et topmøde på handicapområdet i starten af 2022. Mødet tilrettelægges af Ældre- og Handicapudvalget i samarbejde med de øvrige udvalg i kommunen.

8. Servicetjek af samlede organisering af sundhedsområdet

Det er forventningen at Odense Kommune i lighed med landets øvrige kommuner kommer til at opleve en øget kompleksitet i sygeplejeopgaverne. Dette skyldes flere behandlinger men færre sengepladser på landets sygehuse.

Med den nye nationale sundhedsreform etableres forventeligt 21 nye sundhedsfællesskaber og et politisk samarbejdsorgan i løbet af 2022. Dette tiltag skal styrke samarbejdet mellem sygehuse, kommuner og praktiserende læger. Sundhedsfællesskabernes hovedsigte bliver at skabe sammenhængende forløb af høj kvalitet for patienterne i deres nærmiljø. Det betyder, at kommunerne står som en helt central aktør i dette samarbejde.

På baggrund af ovenstående er forligspartierne enige om, at der skal udarbejdes et servicetjek af den samlede organisering af sundhedsområdet i kommunen, så borgere og pårørende får den størst mulige nytte af de muligheder der følger med reformen. Servicetjekket skal omhandle den politiske og administrative organisering af sundhedsområdet. Direktørgruppen er ansvarlig for at udarbejde servicetjekket, og arbejdet præsenteres for Økonomiudvalget og relevante fagudvalg inden årsskiftet 2021/2022.

9. Odense for alle LGBTQ+ politik

Odense Kommune skal have en LGBTQ+ politik, der retter sig mod byen og kommunen som organisation. Opgaven placeres under Økonomiudvalget, der sammen med den samlede direktørgruppe skal udarbejde et udkast til en politik i foråret 2023. Derudover involveres relevante eksterne parter såsom Klinik for Seksuel Sundhed.

10. Velfærdsprocenten 2022 på 0,06 procentpoint

Forligspartierne bag velfærdsprocenten har siden 2017 arbejdet på at nå den fulde velfærdsprocent på 25,5 procent. Merindtægten er brugt på at løfte velfærden på kerneområderne – de yngste børn, skolebørnene, udsatte børn og de ældre samt personer med handicap. Merindtægten fordeles efter aftale med forligskredsen, og det betyder at $\frac{3}{4}$ dele tilgår skoleområdet mens $\frac{1}{4}$ del tilgår ældre- og handicapområdet.

Der er som tidligere år blevet ansøgt Indenrigs- og Boligministeriet om en andel af rammen til skatteforhøjelse, og ministeriet har den 2. oktober 2021 tildelt Odense Kommune en andel på 7,8 mio. kr. Dette medfører, at velfærdsprocenten kan opjusteres med 0,06 procentpoint og udgør herefter 25,49 procent.

Skatteforhøjelsen giver en samlet merindtægt på 18,7 mio. kr. i 2022 stigende til 19,2 mio. kr. i 2025 og frem. Af de 18,7 mio. kr. tilgår 14,0 mio. kr. børn- og ungeområdet hvoraf 13,0 mio. kr. afsættes til at videreføre og bygge ovenpå indsatser, som styrker folkeskolens arbejde med inklusion. Af de 13,0 mio. kr. udmøntes 3,0 mio. kr. til anbragte børns skolegang. De resterende 10,0 mio. kr. tilføres folkeskolerne og deres arbejde med inklusion og specialundervisning. Den resterende 1,0 mio. kr. bliver fordelt med 0,5 mio. kr. til Enghaveskolen og 0,5 mio. kr. til Nørrebroergskolen

Udvalg	Beskrivelse (1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025
BUU	Velfærdsprocenten - Videreførelse af inklusionsarbejdet	13.015	13.168	13.277	13.368
BUU	Velfærdsprocenten- Uddannet personale til Enghaveskolen og Nørrebroergskolen	1.000	1.000	1.000	1.000

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 7: Tiltag der kan fremme en balanceret kønsfordeling i søgningen til EUD

54.00.00-A00-10-21

Resume

Denne sag ligger i forlængelse af en initiativretssag rejst af gruppe C, der blev drøftet af byrådet den 1. september 2021. Byrådet anerkender, at der er behov for en mere balanceret kønsfordeling på erhvervsfaglige og tekniske ungdomsuddannelser og i de tekniske uddannelser og brancher generelt, samt at der allerede er iværksat en række initiativer indenfor Beskæftigelses- og Socialudvalgets og Børn- og Ungeudvalgets områder. Byrådet forventer at fokus på problemstillingen i Uddannelsesforum og i de to relevante fagudvalg fremover udvides, og at udvalgene af egen drift vil iværksætte nye initiativer indenfor udvalgenes områder og rammer. Der er ikke afsat midler i forlængelse af byrådets beslutning.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalgene drøfter tiltag, der kan fremme en balanceret kønsfordeling i søgningen til erhvervsuddannelser, herunder de tekniske erhvervsuddannelser.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Hjalte Daniel Hansen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Kønsfordelingen på de tekniske gymnasiale ungdomsuddannelser er skæv. Alene 25-30 % af ansøgerne til HTX-Teknisk gymnasium er piger. Denne skæve fordeling ses også på HHX-Handelsgymnasiet, hvor 30-35 % af ansøgerne er piger.

Der er et samfundsmæssigt ønske om, at flere unge vælger en erhvervsuddannelse, herunder at interessen for erhvervsuddannelser og de såkaldte STEM-uddannelser (Science, Technology, Engineering and Mathematics) øges blandt piger.

Køn spiller en rolle, når unge skal vælge en ungdomsuddannelse. I EVA's undersøgelse om "Køn og uddannelsesvalg i 9. klasse" (2019) fremgår det, at ungdomsuddannelserne fortsat er kønsopdelte. Det gælder flere hovedområder på erhvervsuddannelserne, fx "Byggeri, transport og teknologi" med en overvægt af drenge og "Omsorg, sundhed og pædagogik" med en overvægt af piger. Der er også forskel på de gymnasiale uddannelser, hvor flere piger end drenge søger STX-Almen studentereksamen, mens det omvendte er tilfældet med HTX. Således præger det kønsstereotype valg af ungdomsuddannelse begge køn.

Forskningen på området viser et behov for, at vejledningen bevidst sætter fokus på køn, så de kønsstereotyper, der tydeligvis har stor indflydelse på, hvilke ungdomsuddannelser unge vælger at søge ind på, udfordres. Det kan fx ske ved hjælp af rollemodeller, der gør det nemmere for de unge at se sig selv i andre typer fag og uddannelser. Også inspirerende samarbejder i åben skole regi kan spille en rolle. Ligeledes har forældre afgørende betydning for de unges

uddannelsesvalg. Forældre kan have ubevidste, men traditionelle og fastlåste forestillinger om, hvad der er kvindefag og mandefag, der også skal udfordres i mødet med vejledere og i skole-hjem-samarbejdet.

Eksisterende indsatser der fremmer en balanceret kønsfordeling på erhvervsfaglige og tekniske ungdomsuddannelser

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen arbejder aktuelt med følgende indsatser, der kan fremme en balanceret kønsfordeling:

Boss Ladies

Boss Ladies er et 3-årigt projekt, der skal fremme pigers interesse for at søge bygge, anlægs- og installationsbrancherne. Boss Ladies arbejder med at nedbryde fordomme og stereotyper, således, at uddannelsesvalget gøres frit. 7.-10. klasse tilbydes undervisningsforløb for hele klasser med henblik på viden om erhvervsuddannelsens bygge-, anlægs- og installationsfag. Klasserne får en blanding af øvelser, oplæg og en Boss Ladies Ambassadørfortælling om, hvorfor hun har valgt livet som håndværker, fordomme hun har mødt og de personlige og faglige muligheder, det har givet. Grundet restriktioner i forlængelse af Covid-19 har forløbene været afholdt digitalt (se følgende beskrivelse <https://www.boss-ladies.dk/folkeskole>)

Girls Day in Science

Girls Day in Science er en national kampagnedag, hvor der sættes fokus på piger i naturvidenskab, teknologi, It og håndværk. Virksomheder og uddannelsesinstitutioner inviterer piger fra udskolingen indenfor. Her oplever pigerne, hvordan de kan gøre en forskel med naturvidenskab og teknologi. De møder inspirerende rollemodeller, deltager i virkelighedsnære workshops og får inspiration til uddannelse, job og fremtid. I Odense deltager ca. 200 piger hvert år med besøg hos bl.a. Gibotech, Hesehus, Norbo Robotics, House of Code, Syddansk Sundhedsinnovation, MIR, Odense Tekniske Gymnasium m.fl. (se følgende beskrivelse: <https://www.nvhus.dk/undervisning/girls-day-in-science/>)

Udvikling af nye initiativer der fremmer en balanceret kønsfordeling på erhvervsfaglige og tekniske ungdomsuddannelser

Kønsbalancen er et eksisterende udviklingsområde i de to forvaltninger, herunder i ungdomsuddannelsesvejledningen og i skoleområdet.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen vil iværksætte en udviklingsproces 2022-2023, der kan fremme en balanceret kønsfordeling, der tager afsæt i følgende tiltag:

1. Vidensgrundlag: faglig kvalificering og afdækning af viden

- "Piger i mandefag og drenge i kvindefag", fælles fynsk vejledningskonference/foråret 2022 - med deltagelse af samtlige vejledere i de fynske UU-centre/kommuner samt vejlederne i Studievalg Danmark, Center Fyn. Det er vores antagelse at traditionelle forståelser af et givent jobindhold lever i bedste velgående. Eksempelvis antager man fortsat, at nogle job kræver stor fysisk styrke og derfor bedst kan varetages af mænd. Tilsvarende antager man, at omsorg for andre mennesker bedst kan ydes af kvinder. Det vil vi gerne udfordre dels på konferencen dels i det daglige arbejde ude på grundskolerne. Konferencen vil bidrage til videndeling og almen kvalificering af området.

- Afdækning af eksisterende forskning og viden indenfor området

Forvaltningerne vil skabe et overblik over den eksisterende viden på området, som også inddrager relevante perspektiver fra mere generelle undersøgelser om unges uddannelsesvalg og valgkompetencer.

2. Micro-influencere - ung til ung/rollemodeller: Med inspiration fra erfaringerne i Københavns Kommune, undersøger forvaltningerne mulighederne for, i samarbejde med ungdomsuddannelserne, at oprette et korps af "microinfluencere". Aktivitetens formål er at fremme "ung-til-ung-vejledningen" og i højere grad få de unges erfaringer og oplevelser kommunikeret ud til andre unge, på nye måder. I EVA's undersøgelse af kønnets betydning for uddannelsesvalget (2019) angiver især pigerne, at det i høj grad ville have hjulpet dem at have muligheden for at tale med andre unge, der går på ungdomsuddannelserne. Med unge som formidlere til andre unge, bliver kommunikationen ofte mere målrettet de emner og aspekter, som betyder mest for de unge, og de kommunikationsformer og kanaler som de unge anvender ligger tættere op af det, der er velkendt for og appellerer til de unge. Denne kommunikation står i kontrast til den almene basale information om ungdomsuddannelser, der typisk kommunikeres via hjemmesider, oplæg på møder, uddannelsesmesser etc.

3. Forvaltningerne dagsordensætter løbende udviklingsområdet i de relevante tværgående samarbejdsfora under de to forvaltninger. På den måde vil forvaltningerne sikre, at der både er et afsenderperspektiv (grundskole og vejledning) og et modtagerperspektiv (ungdomsuddannelser og erhvervsliv) på udviklingen af de tiltag, som forvaltningerne arbejder med. Følgende tværgående fora er relevante at inddrage på området:

- Uddannelsesforum – med deltagelse af rådmand, rådkvinde, repræsentanter fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og alle ungdomsuddannelser, hvor man bl.a. drøfter søgning og overgange til og fastholdelse i ungdomsuddannelse.
- Uddannelsesnetværket – med deltagelse af skoleledere, ungdomsuddannelsesledere og repræsentanter for ungdomsuddannelsesvejledningen, som drøfter intro, brobygning, forældremøder og øvrige områder, hvor der er samarbejde mellem grundskole, vejledning og ungdomsuddannelser.
- Uddannelsesalliancen – en partnerskabsaftale under Odense Kommunes Uddannelsespolitik med repræsentanter fra Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, ungdoms- og videregående uddannelser og erhvervsliv, hvor man bl.a. arbejder med viden og kendskab til erhvervsfaglige- og tekniske ungdomsuddannelser.
- Beskæftigelsesalliancen – med repræsentanter fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, ungdomsuddannelser, videregående uddannelser og erhvervsliv, hvor man bl.a. arbejder med lærepladsområdet og faglig opkvalificering.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, har den ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 8: Opsamling på møder i kontaktudvalg

00.00.00-A00-51-21

Resume

Børn- og Ungeudvalget orienteres om de afholdte møder i kontaktudvalget for dagtilbud og skole, som blev afholdt den 27. september 2021, samt møde i kontaktudvalget for specialområdet, som blev afholdt den 11. oktober 2021. Udvalget får i forbindelse med orienteringen lejlighed til at samle op på de afholdte møder, herunder fx på de input, som de fik med sig under dialogen med forældrene, og på erfaringer med mødernes form og indhold.

For fortsat at udvikle kvaliteten i mødeafholdelsen i kontaktudvalgene og i den politiske understøttelse, fastlægger og koordinerer forvaltningen møder i kontaktudvalg, udvalgsmøder og møder i Referencegruppen m.m. Den koordinerede proces sikrer, at udvalget kan forberede og samle op på møder i kontaktudvalgene.

Kontaktudvalgene er en overbygning til forældrebestyrelser på dagtilbud-, skole- og specialområdet og danner grundlag for erfaringsudveksling mellem de folkevalgte politikere på børn- og ungeområdet og forældrerepræsentanter. Kontaktudvalgene skal medvirke til at understøtte udvalgets demokratiske samtale med forældre på børn- og ungeområdet.

Forvaltningen gør opmærksom på, at der på udvalgsmødet er dagsordensat en orienteringssag, der refererer til kontaktudvalget på dagtilbud.

Drøftelser i kontaktudvalg

Drøftelsen på mødet i de 3 kontaktudvalg indeholdt følgende tematikker:

Kontaktudvalget for dagtilbud

- Læring under COVID-19
- Kapacitet på dagtilbudsområdet
- "Ghetto-loven"/Loven om bedre fordeling (30/70 fordelingen)
- Fastholdelse og tiltrækning af pædagogisk personale
- Orientering om henvendelse til By- og Kulturudvalget

Af tidsmæssige årsager nåede drøftelsen ikke omkring følgende punkter: Effektiviseringsforslag - inddragelse af forældre, sociale normeringer og frokostordning.

Kontaktudvalget for skole

- Læring under COVID-19
- Trafiksikkerhed omkring skolen
- Proces og status vedr. Velfærdens Fundament
- Specialundervisningsmodellen
- Økonomi til elevernes undervisningsmateriale
- Klassestørrelse
- To-lærer-ordninger

Kontaktudvalget for specialområdet

- Læring under COVID-19
- Udvikling i specialiseringsgraden på specialskolerne Enghaveskolen og Nørrebroergskolen
- Hvordan sikres velfungerende specialskoler?
- Kapacitet på Enghaveskolen

Referater fra møderne er vedlagt som bilag.

Til orientering har udvalget i forlængelse af de tidligere afholdte møder i kontaktudvalgene i 2020 drøftet erfaringerne med mødernes form og indhold. På udvalgsmøde den 8. december 2020 under aktuelle sager tilkendegav udvalget blandt andet et ønske om styrket mødeledelse og facilitering. De tilkendegav også et ønske om en kvalificeret dagsorden, der ligger inden for udvalgets ramme, og som giver mulighed for drøftelse med en politisk vinkel.

Formål og struktur for kontaktudvalg

På møde den 24. marts 2020 besluttede Børn- og Ungeudvalget en ny model for dialogen mellem folkevalgte politikere og forældre, herunder en ny struktur for kontaktudvalgene. Formålet med den nye model er at udvikle og styrke den demokratiske samtale med forældre på børn- og ungeområdet.

Samarbejdet i kontaktudvalgene skal:

- Give politikerne indblik i hverdagen i dagtilbuddene og på skolerne
- Skabe et forum, hvor forældre kan drøfte vilkår og udvikling for dagtilbud og skoler med medlemmer af Børn- og Ungeudvalget
- Give forældrerepræsentanter indsigt i de strategiske dilemmaer i Børn- og Ungeforvaltningen.

Den nye struktur udgør i alt 3 bydækkende kontaktudvalg for hhv. dagtilbud 0-6 år, skole 6-18 år og specialområdet 0-18 år.

Formænd og næstformænd for de 3 kontaktudvalg udgør sammen med formanden for ungdomsskolebestyrelsen en referencegruppe, som mødes ad hoc med rådmanden for at drøfte aktuelle forhold.

Børn- og Ungeudvalget deltager i kontaktudvalget for dagtilbud og skole - bortset fra rådmanden, som afholder møder med Referencegruppen. Der deltager 2 medlemmer af Børn- og Ungeudvalget i kontaktudvalget for det samlede specialområde sammen med 1 udvalgsmedlem af Beskæftigelses- og Socialudvalget og 1 medlem af Ældre- og Handicapudvalget.

Der afholdes 1 årligt møde i hvert kontaktudvalg. Dagsordenen er primært drevet af forslag fra forældrerepræsentanter m.fl.

Kontaktudvalgene sekretariatsbetjenes af administrationen i Børn- og Ungeforvaltningen.

Bilag

Referat - Møde i Kontaktudvalget for dagtilbud d. 27. september 2021

Referat - Møde i Kontaktudvalget for skole d. 27. september 2021

Punkt 9: Orientering om Forældrenævn på dagtilbudsområdet i Næstved Kommune

00.00.00-A00-86-21

Resume

Ved en tidligere drøftelse i Børn- og Ungeudvalget, var der ønske om, at få fremlagt en belysning af Næstved Kommunes Forældrenævn. Forældrenævnet danner ramme for dialog mellem forældrerepræsentanter og politikere i Næstved Kommune på dagtilbudsområdet.

I Odense Kommune foregår dialogen mellem forældrerepræsentanter og Børn- og Ungeudvalget gennem de såkaldte kontaktudvalg på dagtilbuds-, skole-, og specialområdet. Næstved Kommunes Forældrenævn svarer således til Odense Kommunes kontaktudvalg på dagtilbudsområdet. Afslutningsvist i sagen fremgår en kort beskrivelse af kontaktudvalgsstrukturen i Odense Kommune.

I Næstved Kommune er der 45 daginstitutioner, der er opdelt i fire områder. Til sammenligning er der i Odense Kommune 124 daginstitutioner opdelt på 17 områder.

Nedenstående beskrivelse af Næstved Kommunes Forældrenævn er baseret på styrelsesvedtægten for Næstved Kommunes dagtilbudsområde, som er tilgængelig på Næstved Kommunes hjemmeside.

Forældrenævnet i Næstved Kommune er et fællesorgan, der består af i alt 11 medlemmer. Medlemmerne består af: to forældrerepræsentanter fra hver af de fire områdebestyrelser, to medarbejderrepræsentanter fra dagplejen samt én forældrerepræsentant fra de selvejende daginstitutioner. Formændene for hhv. de enkelte områdebestyrelser og dagplejens bestyrelse er på forhånd valgt som den ene af de to repræsentanter.

Om opgaver og kompetence for Forældrenævnet står der følgende i styrelsesvedtægten:

- Forældrenævnet er forældre og børns talerør til Næstved Byråd og det politiske fagudvalg.
- Forældrenævnets formål er at arbejde med principielle og generelle problemstillinger for hele dagtilbudsområdet i Næstved Kommune.
- Forældrenævnet bidrager til en bred debat om dagtilbuddenes kvalitet og serviceniveau, til gavn for børn, forældre og personale.
- Forældrenævnet har ingen besluttende myndighed i forhold til områdebestyrelsernes ansvarsområde.
- Forældrenævnet er høringsberettiget i forbindelse med forslag til principielle, politiske beslutninger, der berører dele af eller hele dagpasningsområdet. Høringsfristen skal normalt være mindst 8 uger og må ikke ligge op ad sommerferien.
- Budgetforslaget på børnepasningsområdet søges forelagt Forældrenævnet til udtalelse, inden Byrådets 1. behandling af budgettet.
- Forældrenævnet holder, afhængig af behovet, et til to årlige møder med fagudvalget for området og områdelederne.

Forskelle fra Odense Kommunes kontaktudvalg på dagtilbudsområdet:

Forældrenævnet minder på mange områder om Odense Kommunes kontaktudvalg på dagtilbudsområdet eksempelvis i forhold til formål, opgave og kompetence.

Forældrenævnet adskiller sig dog også på nogle områder fra Odense Kommunes kontaktudvalg på dagtilbudsområdet. Forskellene beskrives nedenfor.

I forhold til deltagerkredsen er de selvejende institutioner ikke en del af Odense Kommunes kontaktudvalg. Medlemmerne i kontaktudvalget omfatter 32 medlemmer (heraf udgør Børn- og Ungeudvalget seks medlemmer), som består af én – og ikke to – forælderrepræsentant fra hver af de 17 institutionsbestyrelser og dagplejens tre brugerbestyrelser. Der er tre medarbejderrepræsentanter i kontaktudvalget. Derudover er der to lederrepræsentanter i kontaktudvalget, hvilket ikke er tilfældet i Forældrenævnet.

Kontaktudvalget på dagtilbudsområdet er ikke høringsberettiget i forbindelse med forslag til principielle, politiske beslutninger, der berører dele af eller hele dagpasningsområdet, som det er tilfældet for Forældrenævnet.

Budgetforslag på børnepasningsområdet søges ikke forelagt til kontaktudvalgets udtalelse inden Byrådets 1. behandling, som det sker i Forældrenævnet. I Odense Kommune søges budgetforslaget i stedet forelagt til forældrebestyrelsernes udtalelse.

Desuden afholdes der kun møde én gang årligt i kontaktudvalget. – og ikke 1-2 møder årligt som i Forældrenævnet.

Næstved Kommune beskriver derudover, at der udover møderne i Forældrenævnet én gang årligt søges afholdt en temaaften for alle bestyrelsesmedlemmer, alle ledere og fagudvalget for henholdsvis dagtilbud og skoler, med et relevant emne. Dette ligner det årlige Fællesmøde i Odense Kommune, som ligger uden for kontaktudvalgenes struktur. Fællesmødet er for interesserede forældre fra fx forældrebestyrelserne og Børn- og Ungeudvalget deltager også. Der deltager dog ikke ledere som i Næstved Kommune.

Kort beskrivelse af kontaktudvalgsstrukturen i Odense Kommune:

Odense Kommunes kontaktudvalg er en overbygning til forældrebestyrelser på dagtilbud-, skole- og specialområdet og danner grundlag for erfaringsudveksling mellem de folkevalgte politikere på børn- og ungeområdet og forældrerepræsentanter.

Formålet med kontaktudvalgene er at give politikerne indblik i hverdagen i dagtilbuddene og på skolerne, skabe et forum, hvor forældre kan drøfte vilkår og udvikling for dagtilbud og skoler med medlemmer af Børn- og Ungeudvalget samt at give forældrerepræsentanter indsigt i de strategiske dilemmaer i Børn- og Ungeforvaltningen.

Der er i alt tre bydækkende kontaktudvalg for hhv. dagtilbud 0-6 år, skole 6-18 år og specialområdet 0-18 år.

Børn- og Ungeudvalget deltager i kontaktudvalget for dagtilbud og skole. Der deltager 2 medlemmer af Børn- og Ungeudvalget i kontaktudvalget for det samlede specialområde sammen med 1 udvalgsmedlem af Beskæftigelses- og Socialudvalget og 1 medlem af Ældre- og Handicapudvalget.

Formænd og næstformænd for de tre kontaktudvalg udgør sammen med formanden for ungdomsskolebestyrelsen en referencegruppe, som mødes ad hoc med rådmanden for at drøfte aktuelle forhold.

Den beskrevne struktur har baggrund i Børn- og Ungevalgets beslutning om ny model for dialogen mellem folkevalgte politikere og forældre på møde den 24. marts 2020, herunder en ny fremtidig struktur for kontaktudvalgene.

Punkt 10: Orientering om overtagelse af driftsansvar i Center for Indsatser for Børn og Unge

00.18.00-A21-1-21

Resume

JanusCentret der i dag varetager opgaven vedrørende børn der krænker andre børn, lukker deres behandlingscentre ved udgangen af 2021. I dialog mellem Social- og Ældreministeriet og kommunerne er der foreslået en model, hvor Københavns Kommune, Odense Kommune og Næstved Kommune påtager sig driftsansvaret for opgaven pr. 1. januar 2022.

Baggrund

Den landsdækkende indsats for børn med seksuelt bekymrende eller krænkende adfærd er i dag forankret i tre behandlingscentre med i alt fire klinikker; JanusCentret i København og Odense, Rådgivningscentret i Aarhus og SEBA i Aalborg. De tre behandlingscentre finansieres delvist af kommunal egenbetaling og delvist af varige midler på 7,5 mio. kr. årligt, der blev afsat på finansloven med aftalen om Overgrebspakken i 2013.

JanusCentret, som er en selvejende institution, har besluttet at lukke centrets behandlingsklinikker for børn med krænkende adfærd i København og Odense med udgangen af 2021 grundet økonomiske udfordringer bl.a. pba. ændret statslig bevilling. Det betyder, at der pr. 1. januar 2022 ikke vil ligge et behandlingstilbud til målgruppen i Østdanmark. JanusCentret har også en videns-enhed, der fortsætter efter 2021.

For fortsat at have et behandlingstilbud til målgruppen i Østdanmark, har der været en dialog mellem Social- og Ældreministeriet og kommunerne, og i den sammenhæng er der blevet foreslået en model hvor Københavns Kommune, Odense Kommune og Næstved Kommune påtager sig driftsansvaret for indsatsen fra 2022. Alle tre kommuner er driftskommuner for børnehuse, som er et tilbud til børn og unge i alderen 0 til og med 17 år, der har været udsat for seksuelle eller voldelige (fysiske og/eller psykiske) overgreb. Derfor påtænkes der et samspil mellem de nye behandlingscentre og børnehuse med inspiration fra Aarhus Kommune og Aalborg Kommune, hvor man driver både behandlingscenter til indsatser for børn med krænkende adfærd og børnehuse. For at sikre samarbejde om faglig ensartethed og løbende faglig sparring, oprettes der et samarbejdsnetværk mellem de fem driftskommuner af behandlingscentre.

Fremadrettet organisering og finansiering

Den nuværende udmøntningsmodel, hvor midlerne er blevet udmøntet fire år ad gangen, er økonomisk ubæredygtig. Udmøntningsmodellen justeres derfor således at midlerne udmøntes varigt fra 2022 og frem. Samtidig afsættes der midler til overgangsstøtte i 2023 og 2024. En arbejdsgruppe bestående af behandlingscentre, børnehuse, driftskommunerne, JanusCentret, KL, Socialstyrelsen og Social- og Ældreministeriets departement, skal understøtte den nye organisering, og fordele overgangsstøtten på henholdsvis 4,8 mio. kr. og 1,6 mio. kr. i 2023 og 2024. Fordelingen af overgangsstøtten skal understøtte opbygningen af fagligt og organisatorisk holdbare behandlingscentre, samt styrke den faglige ensartethed på tværs af de fem behandlingscentre.

I tabel 1 fremgår fordelingen af udmøntningen af varige midler og overgangsstøtte i 2022-2025.

Tabel 1

Indsatsen for børn med seksuelt bekymrende eller krænkende adfærd

Mio. kr., 2022-pr	2022	2023	2024	2025	I alt (2022-2025)
Ramme til overgangsstøtte i alt	1,0	4,8	1,6	-	7,4
Københavns Kommune	0,3	-	-	-	0,3
Odense Kommune	0,3	-	-	-	0,3
Næstved Kommune	0,3	-	-	-	0,3
Socialstyrelsens opgavevaretagelse*	0,1	-	-	-	0,1
Ramme til overgangsstøtte 2023-2024 – fordeling fastsættes efter arbejdsgruppens arbejde	-	4,8	1,6	-	6,4
Udmøntning af tidligere afsatte varige midler fra Overgrebspakken i alt	7,5	7,5	7,5	7,5	30,0
SEBA, Aalborg	1,3	1,3	1,3	1,3	5,2
Rådgivningscentret, Aarhus	1,3	1,3	1,3	1,3	5,2
Københavns Kommune	1,3	1,3	1,3	1,3	5,2
Odense Kommune	1,3	1,3	1,3	1,3	5,2
Næstved Kommune	1,3	1,3	1,3	1,3	5,2
National videnseenhed, JanusCentret**	1,0	-	-	-	1,0
Ramme til udmøntning fra 2023 – fordeling fastsættes efter arbejdsgruppens arbejde	-	1,0	1,0	1,0	3,0

Anm.: * Beløbet er retningsgivende og indgår som en delmængde af de samlede midler, der afsættes som rammebevilling til Socialstyrelsen på tværs af aftalen. Midlerne anvendes i øvrigt i overensstemmelse med Socialstyrelsens formål og faglige hensyn.

** Der er ikke taget stilling til tildeling af midler til den nationale videnseenhed, JanusCentret fra 2023 og frem. Aftaleparterne bag aftalen om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025 bliver i løbet af 2022 forelagt bud på udmøntning af de resterende varige midler for 2023 og frem.

Udover at midlerne skal anvendes inden for bevillingens formål, er der ikke fra ministeriet fastlagt en bestemt model for, hvordan indsatsen økonomisk skrues sammen, fx i forhold til hvor stor en andel af prisen for indsatsen, der i dag er dækket af henholdsvis tilskuddet og opkrævede takster.

Til inspiration for de kommende behandlings- og udredningstilskud har ministeriet været i dialog med JanusCentret, Aalborg og Århus herom. Alle tre steder har det statslige tilskud dækket en vis andel af den samlede udgift til indsatsen (fx udgiften til telefonisk rådgivning), mens der for behandling, udredning og visse konsultative ydelser er fastsat en takst. Denne model kan muligvis videreføres til Odense Kommune. Man er derfor i gang med at udarbejde og ensarte det udbud der skal være i forbindelse med indsatsen, således at kommunerne der skal bruge tilbuddet oplever et ensartet serviceniveau uanset hvem der udbyder indsatsen.

Man er derudover i gang med at beregne den takst der skal være gældende for indsatsen. Taksten beregnes ud fra den forventede efterspørgsel samt udgifter til husleje mm. I forhold til efterspørgslen har man på JanusCentret i 2021 haft 20 sager, mens man i Aalborg har haft 26 sager og 11 børn på venteliste. Ud fra dette forventer man at ansætte 2-3 medarbejdere til indsatsen i Odense Kommune. Der er fokus på at sikre at en indsats som er rentabel samt at den leveres i høj kvalitet.

Man har endnu ikke fundet den matrikel der skal huse indsatsen, hvorfor man endnu ikke ved hvor meget husleje mm. der skal indregnes i taksten. Center for Indsatser for Børn og Unge, der skal varetage ansvaret for opgaven, er i dialog med By- og Kulturforvaltningen omkring at finde den rette matrikel til indsatsen.

Økonomi

Indsatsen vil blive forankret i forbindelse med Børnehus Syd under Center for Indsatser til Børn og Unge, men hvor økonomien for indsatsen vil være i sit eget lukkede system. Der vil i taksten være indregnet overhead til Center for Indsatser for Børn og Unge som skal finansiere administrativ og ledelsesmæssig bistand.

Udgifterne til at løse opgaven vil fuldt ud være dækket via den varige driftsbevilling fra Social- og Ældreministeriet på årligt 1,3 mio. kr. samt takstindtægter, hvorfor denne beslutning har ikke påvirkning på økonomien i Odense Kommune.

Punkt 11: Belysning af loft over klassestørrelser

00.00.00-A00-90-21

Resume

Til udvalgsmødet den 26. oktober 2021 fremsendte Børn- og Ungeudvalgsmedlem Araz Khan (V) på vegne af byrådsgruppe V initiativretssagen ”Loft over klassestørrelse”.

På udvalgsmødet godkendte Børn- og Ungeudvalget, at der udarbejdes en orienteringssag, der skal belyse fem af indstillingens seks punkter. Med denne orienteringssag præsenterer Børn- og Ungeforvaltningen derfor en belysning af de fem punkter, der blev godkendt på udvalgsmødet. De fem punkter til belysning er som følger:

1. Loft på 24 elever i nuværende 0.-3. klassetrin/indskoling
2. Loft på 24 elever på kommende 0.-3. klassetrin/indskoling
3. Antallet af ekstra klasser, dette vil udløse
4. Den økonomiske finansiering af ekstra klasser vil udløse
5. Forslag til meningsfulde succeskriteriemålinger (herunder også måling på sygefraværet blandt lærere/pædagoger).

Afslutningsvist fremgår Børn- og Ungeforvaltningens bemærkninger til et loft over klassestørrelser.

Punkt 1: Belysning af loft på 24 elever i nuværende 0.-3. klassetrin/indskoling:

Tabel 1 i bilag 1 viser et samlet overblik over, hvor mange elever, der går i de enkelte klasser i Odense Kommunes indskolingsklasser.

På baggrund af overblikket over indskolingsklasserne størrelse fra tabel 1, giver tabel 2 i bilag 1 et samlet overblik over, hvor mange indskolingsklasser, der har mere end 24 elever, samt hvilke skoler, disse klasser befinder sig på.

Som tabel 2 viser, er der på 20 ud af de 32 skoler, en eller flere klasser med en klassestørrelse på mere end 24 elever. Herudover viser tabel 2 også, at der er flest 0. klasser, der har mere end 24 elever sammenlignet med de øvrige klassetrin i indskolingen. I tabel 1 kan det udledes, hvor mange flere elever end 24, der går i de pågældende klasser.

Tabel 3 i bilag 1 viser det gennemsnitlige antal elever pr. klassetrin i indskolingen ved de nuværende klassestørrelser, hvor der er et klasseloft på 28 elever. Tabel 3 viser også hvad det gennemsnitlige elevtal vil blive, hvis klasseloftet sættes til at være på 24 elever.

Tabel 3 viser, at ved et klasseloft på 24 elever, vil det gennemsnitlige elevtal i 0. klasse falde med fire elever, i 1. klasse vil det falde med tre elever, i 2. klasse vil det falde med én elev og i 3. klasse vil det falde med to elever. Det gennemsnitlige elevtal for indskolingen samlet set vil falde med to elever.

Det bemærkes, at der i tabel 3 og de efterfølgende tabeller ikke er benyttet de samme tal som i tabel 1 og 2, hvorfor tabellerne ikke kan sammenlignes direkte.

Punkt 2: Belysning af loft på 24 elever på kommende 0.-3. klassetrin/indskoling:

For skoleårene 2022/23 og 2023/24 viser hhv. tabel 4 og tabel 5 i bilag 1 det gennemsnitlige antal elever pr. klassetrin i indskoling ved de nuværende klassestørrelser, hvor der er et klasseloft på 28 elever, samt hvad det gennemsnitlige elevtal vil blive, hvis klasseloftet sættes til at være på 24 elever.

Tabel 4 i bilag 1 viser bl.a., at det gennemsnitlige elevtal i indskoling samlet set vil falde med to elever i skoleåret 2022/23, hvis der indføres et klasseloft på 24 elever. For skoleåret 2023/24 vil elevtallet falde med tre elever med et klasseloft på 24 elever, jf. tabel 5 i bilag 1.

Tabel 4 og 5 viser også, at som følge af klasseloftet vil det største fald i elevtal i skoleårene 2022/23 og 2023/24 finde sted i 0. klasse. Dette ville også være tilfældet for skoleåret 2021/22, jf. tabel 3.

Punkt 3: Antallet af ekstra klasser dette vil udløse:

I nedenstående tabel 6 fremgår det, hvor mange ekstra klasser på hvert klassetrin, der vil blive udløst, hvis klasseloftet sættes til at være på 24 elever. Tallene fremgår for det indeværende skoleår samt for de to kommende skoleår.

Som tabel 6 viser, vil et klasseloft på 24 elever i skoleåret 2021/22 udløse 33 ekstra klasser, i skoleåret 2022/23 vil det udløse 32 klasser og i skoleåret 2023/24 vil det udløse 37 nye klasser.

Tabel 6: Antal ekstra klasser som et klasseloft på 24 elever vil udløse, opdelt på skoleåret 2021/22 og to skoleår frem samt på klassetrin

	0. klasse	1. klasse	2. klasse	3. klasse	Indskoling i alt
Ekstra klasser i skoleåret 2021/22 ved klasseloft på 24 elever	13	10	5	5	33
Ekstra klasser i skoleåret 2022/23 ved klasseloft på 24 elever	13	7	7	5	32
Ekstra klasser i skoleåret 2023/24 ved klasseloft på 24 elever	11	11	9	6	37

Kilde: For skoleåret 2021/22 er beregningerne baseret på elevtal fra marts 2021 til skolernes budget for skoleåret 2021/22. For skoleårene 2022/23 og 2023/24 er beregningerne baseret på elevtalsprognose 2021.

Punkt 4: Den økonomiske finansiering af de ekstra klasser vil udløse:

Tabel 7 nedenfor viser, hvor meget det vil koste at finansiere undervisning af de ekstra klasser, som et klasseloft på 24 elever vil udløse, jf. tabel 6.

Som det fremgår i tabel 7, vil et klasseloft på 24 elever i skoleåret 2021/22 koste ca. 21 mio. kr., i skoleåret 2022/23 vil det koste ca. 20,4 mio. kr. og i skoleåret 2023/24 vil det koste ca. 26,3 mio. kr.

Tabel 7: Udgift for ekstra klasser som følge af klasseloft på 24 elever

	2021/22	2022/23	2023/24
Merudgift for ekstra klasser udløst af klasseloft på 24 elever i 0.-3. klasse	20.998.253 kr.	20.396.057 kr.	23.630.957 kr.

Anm.: Beregninger er foretaget pba. elevtal fra marts 2021 til skoleåret 2021/22, UU-timer fordelt pr. klassetrin, almenundervisning beregnet ud fra gennemsnitlig lærerløn og antal undervisertimer en lærer underviser jf. folkeskoleloven.

Det bemærkes, at de ekstra klasser også vil kunne komme til at udfordre lokaleanvendelsen på nogle skoler.

Dette vil medføre anlægsudgifter og udgifter til afledt drift, som vil skulle lægges til ovenstående udgifter. Omfanget af udgifter hertil vil forvaltningen skulle undersøge nærmere, såfremt det ønskes.

Punkt 5: Forslag til meningsfulde succeskriteriemålinger (herunder også måling på sygefraværet blandt lærere/pædagoger):

Det kan kigges på skolernes evne til at fastholde skolens distrikts elever over tid.

Derudover kan kvalitative undersøgelser afdække den oplevede kvalitet efter indførelsen af loft over klassestørrelser hos hhv. forældregruppen, elevgruppen, medarbejdergruppen og skolernes ledelsesteam.

I forhold til sygefravær kan der måles på sygefraværet blandt lærerne og pædagogerne.

Børn- og Ungeforvaltningens bemærkninger til loft over klassestørrelser:

Ifølge forskningen er der ikke nogen entydige sammenhænge mellem klassestørrelser og elevernes læring og trivsel. VIVE har tidligere lavet et stort review (2019), der viste, at antallet af elever i en klasse i bedste fald har meget lille effekt på elevernes faglige resultater. Samme konklusion nåede Rambøll frem til i 2014.

Hvis der indføres et klasseloft på 24 elever, vil det betyde, at nogle klasser vil skulle deles fra to til tre klasser. Hertil kommer at klasserne igen på et senere tidspunkt ville skulle sammenlægges, når klasseloftet fra 4. klasse og frem vil være på 28 elever frem for 24 elever. Dette kan have nogle u hensigtsmæssige konsekvenser for de fysiske rammer på skolen, herunder anlægsudgifter som beskrevet ovenfor, og herudover kan det skabe forældreuro.

En alternativ løsning til et fast klasseloft på 24 elever, kan være, at lade det være en lokal beslutning om den '25. elev' skal udløse en ekstra klasse, eller om man ville benytte sig af maksimal 2-voksen på en sådan klasse. Forvaltningen vurderer dog, at det er vanskeligt at forestille sig, at sådan en beslutning skulle kunne ligge lokalt, da det vil have nogle iboende u hensigtsmæssige incitamerter, både når det gælder oprettelse af en ekstra klasse og det modsatte.

Bilag

Bilag 1. Tabeller til belysning af loft over klassestørrelser

Punkt 12: Orientering om data vedr. mobning og digital adfærd blandt elever i grundskolen

00.22.00-G01-46-16

Resume

På møde i Børn- og Ungeudvalget den 31. august 2021 drøftede udvalget hvordan, der kan sættes fokus på børn og unges brug af krænkende sprogbrug over for hinanden. Punktet var dagsordensat som et initiativretsforslag fra Byrådsgruppe F.

Initiativretsforslaget omhandlede, at for mange børn og unge i Odense oplever at blive udsat for nedværdigende og krænkende skældsord i skolegården, i fritidsfællesskabet og i de øvrige forskellige sociale arenaer, som de bevæger sig i. Børn og unge i Odense skal vokse op i et trygt miljø, hvor de oplever at blive accepteret, uanset deres køn, etnicitet, seksualitet, handicap eller andre forhold, som får dem til at skille sig ud fra flertallet.

På ovennævnte udvalgsmøde blev det drøftet, hvorvidt der eksisterer data fra Sundhedsprofilundersøgelsen, som belyser emnet. Indeværende orientering om data vedr. mobning og digital adfærd blandt elever i grundskolen udspringer således af drøftelsen vedr. initiativretsforslaget.

Resultater vedrørende mobning og digital adfærd i den seneste sundhedsprofilundersøgelse

Børn- og Ungeforvaltningen har netop afviklet årets Sundhedsprofilundersøgelse blandt elever i grundskolen. Således er data, der fremstilles i bilag 1 til indeværende sag, indsamlet i ugerne 3-5 2021 (skoleår 2020/2021) og i ugerne 38-40 2021 (skoleår 2021/2022). En opmærksomhed bør være, at Sundhedsprofilundersøgelsen for skoleåret 2020/2021 er gennemført under Covid-19 nedlukningen og, det kan have betydning for elevernes besvarelser.

Spørgerammen er blevet revideret både sidste år og i år, hvilket betyder, at der er kommet flere spørgsmål til indenfor emnet, ligesom spørgsmål og svarkategorier er blevet ændret indenfor de sidste to år. Det betyder, at der for de fremstillede data kun findes sammenlignelige data med skoleåret 2020/2021. Man kan derved ikke konkludere på baggrund af data, om der er tale om en egentlig tendens i en positiv eller negativ retning; men resultaterne tegner mere et "nu og her" billede af elevernes adfærd og oplevelse, når det kommer til mobning og digital adfærd. Der fremstilles data for henholdsvis elever i 5. klasse og elever i udskolingen (7.-9 klasse). Elever i udskolingen besvarer flere spørgsmål indenfor emnet, end elever i 5. klasse gør.

Resultaterne fremgår af bilag 1.

Af resultaterne kan det fremhæves, at:

- Der ses mellem de to skoleår en lille stigning på 5,7 procentpoint i andelen af elever i både 5. klasse og i udskolingen, der inden for de seneste to måneder er blevet mobbet nogle få gange i skolen
- Der ses mellem de to skoleår en mindre stigning på 4,0 procentpoint for elever i udskolingen, der inden for de seneste to måneder har været med til at mobbe andre på internettet eller sociale medier.
- Der ses mellem de to skoleår en stigning på 6,1 procentpoint i andelen af elever i 5. klasse, der har modtaget beskeder, billeder eller video, der har gjort dem ked af det, bange eller vred.
- 65,2% af eleverne i 5. klasse siger altid eller for det meste fra, hvis nogle overskrider deres grænser. Dette gælder for 77,9% af eleverne i udskolingen
- 48,3% af eleverne i 5. klasse tænker altid eller for det meste på, om de kommer til at overskride andres grænser. Dette gælder for 65,7% af eleverne i udskolingen.

- 22,3% af eleverne i udskolingen har indenfor de seneste to måneder oplevet forskelsbehandling. Af dem er der flest, der angiver, at det er "udseende", "andet" eller "køn", der er årsagen dertil.

Bilag

Bilag 1 - udvalgte resultater fra Sundhedsprofilundersøgelsen vedr. mobning og digital adfærd

Punkt 13: Antal elever i 0. klasse i skoleåret 2021/22

17.00.00-A00-4-20

Resume

Baggrund

Børn- og Ungeudvalget bliver hvert efterår præsenteret for en oversigt over elevtallene i 0. klasse på de odenseanske folkeskoler, med henblik på at få en drøftelse af disse tal i udvalget.

Fakta om elevtallene

Oversigten over elevtallene – altså antallet af elever i 0. klasse på de odenseanske folkeskoler bliver udarbejdet hvert efterår, da alle oplysninger om elever og klasser i det pågældende skoleår foreligger på dette tidspunkt i forbindelse med den årlige grundskoleindberetning til ministeriet.

Der gøres opmærksom på, at der på fem folkeskoler i kommunen (1) arbejdes med fleksibel skolestart og aldersintegreret undervisning. Disse skoler arbejder altså ikke på samme måde ud fra 'klassebegrebet'.

Elevtallene i 0. klasse i skoleåret 2021/22

Tabellerne i bilaget viser antallet af elever i 0. klasse på de odenseanske folkeskoler.

Tabellerne er opbygget således, at skolens elevtal først er oplistet, og dernæst følger fordelingen af skoledistriktets elever.

Det er værd at knytte et par opmærksomhedspunkter til tallene i tabellerne.

Forskningen (2) peger på, at når forældre vælger en anden skole end distriktsskolen til deres barn – hvad enten der er tale om en kommunal skole eller en fri- og privatskole, er valget typisk betinget af faktorer så som:

- Undervisningens kvalitet
- Skolernes pædagogiske principper og værdigrundlag
- Betydningen af søskende og kammerater
- Andelen af 'tosprogede' elever
- Andelen af ressourcestærke elever
- Gennemsnitskarakterer
- Geografisk placering (lettere adgang til skolen)

Derudover synes det plausibelt at antage, at traditioner og kontekster knyttet an til de enkelte familier og lokalsamfund og det faktum, at tilstedeværelsen af fri- og privatskoler er mere koncentreret i nogle skoledistrikter frem for andre, kan influere på forældres valg af skole.

1) Korup Skole, Lumby Skole, Stige Skole, Søhus skolen & Ubberud Skole

2) <https://www.ft.dk/samling/20111/almdel/buu/bilag/134/1082421.pdf>

Bilag

Elever i 0. klasse i skoleåret 2021-22

Punkt 14: Budgetopfølgning pr. 30.09.2021 Familie og Forebyggelse

00.30.14-000-1-21

Resume

På udvalgsmødet den 24. september 2019 bestilte Børn- og Ungeudvalget månedlige budgetopfølgninger for Familie- og Velfærdsafdelingens område. Efterfølgende er Familie- og Velfærdsafdelingen blevet lagt sammen med Sundhed og Forebyggelsesafdelingen. De to afdelinger udgør nu tilsammen Familie- og Forebyggelsesafdelingen. Udvalget præsenteres i denne sag for en budgetopfølgning på området.

Det forventede resultat i budgetopfølgningerne justeres løbende og afspejler den forventede aktivitet på området. Budgetopfølgningen er udarbejdet på baggrund af den viden, der forelå ved udgangen af september 2021. Det vil sige, at der tages udgangspunkt i det realiserede forbrug til og med september og afdelingens forventninger til forbruget resten af året.

I en overordnet vurdering af økonomien i Familie- og Forebyggelsesafdelingen er det relevant at sammenholde drift og særlige driftsområder. Ud fra den betragtning er den reelle forventede afvigelse på -3,8 mio. kr. svarende til en halv procent af den samlede økonomiske ramme, hvilket bliver uddybet i det afsluttende afsnit.

1. Budgetopfølgning

I 2021 forventer Familie- og Forebyggelsesafdelingen på tværs af alle styringsområder et merforbrug på -1,1 mio. kr. Det skal bemærkes, at forventningen indeholder merudgifter som følge af Covid-19 på samlet 2,6 mio. kr. Med den forventede godtgørelse af disse merudgifter vil resultatet være et mindreforbrug.

Fordelingen af det forventede merforbrug fremgår af tabel 1.

Tabel 1 – Resultat fordelt på enheder

2021 (t.kr.)	Korrigeret budget	Forventet forbrug	Mer-/mindreforbrug
Driftsrammen			
Sekretariatet	10.179	10.580	-401
Fælles udgifter	3.362	3.362	0
Tværgående Sundhed	4.440	4.345	95
Børn- og Ungelæger	3.054	3.588	-534
Center for Tandpleje	63.140	63.140	0
Center for Tværfaglig Sundhed og Forebyggelse	158.140	161.421	-3.281
Børn og Familierådgivningen	473.381	479.329	-5.948
Center for Indsatser til Børn og Unge	2.545	4.338	-1.793
SSP	16.004	14.744	1.260
Drift i alt	734.245	744.847	-10.602
Entreprenøraftaler			
Center for Tandpleje	-687	-2.866	2.180
Center for Indsatser til Børn og Unge	-1.882	-2.882	1.000
Entreprenøraftaler i alt	-2.569	-5.749	3.180
Projekter med ekstern finansiering			
Sekretariatet	-809	-1.739	930
Børn- og Ungelæger	178	-50	228
Center for Indsatser til Børn og Unge	-40	-40	0
SSP	526	200	326
Projekter med ekstern finansiering i alt	-145	-1.629	1.484
Særlige driftsområder			
Børn og Familierådgivningen			
Kontante ydelser og statsrefusioner	-21.052	-25.914	4.862
Resultat	710.479	711.555	-1.076

I de nedenstående afsnit beskrives områder med væsentlige afvigelser.

Sekretariatet

Sekretariatet forventer et merforbrug på -0,4 mio. kr. grundet merudgifter i forbindelse med Covid-19, som følge af en ekstraordinær ansættelse af konsulent i den centrale Covid-19 stab i kommunen.

Børn- og Ungelægerne

Børn- og Ungelægerne forventer et merforbrug på -0,5 mio. kr. grundet merudgifter i forbindelse med Covid-19, som følge af ekstraordinær ansættelse af læge til rådgivning af skole og dagtilbud i alle coronaspørgsmål.

Center for Tværfaglig Sundhed og Forebyggelse

Center for Tværfaglig Sundhed og Forebyggelse forventer et merforbrug på -3,3 mio. kr. Merforbruget vedrører udgifter til Anbragte Børns Skolegang, hvor et fortsat stigende antal helårsplasser tillige med fortsat høje gennemsnitspriser bidrager til merudgifter på området. Derudover er der også merudgifter i forbindelse med Covid-19, som følge af ekstraordinær ansættelse af sundhedsplejerske til den centrale Covid-19 stab i kommunen.

Børn og Familierådgivningen

Børn og Familierådgivningen forventer på driften et merforbrug -5,9 mio. kr., hvilket siden sidste budgetopfølgning er en forværring på -0,4 mio. kr. Forværringen skyldes primært fire udgiftstunge sager med forebyggende foranstaltninger, hvor to af sagerne er nye mens de sidste to sager, er sager hvor sagsafklaringen har taget længere tid end forventet.

Det forventede merforbrug på driften på -5,9 mio. kr. skal ses i sammenhæng med Særlige Driftsområder, hvor der udgiftsføres udgifter vedrørende tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter, samt refusioner vedrørende særligt dyre enkeltsager, hvor der er et forventet mindreforbrug på 4,9 mio. kr. Derudover indeholder det forventede merforbrug merudgifter i forbindelse med Covid-19 på 0,2 mio. kr. Samlet er der derfor en ubalance på Børn og Familierådgivningens udgiftsområder på -0,8 mio. kr.

Det skal bemærkes at der er iværksat handleplaner med henblik på at reducere de forventede udgifter.

Center for Indsatser til Børn og Unge

Center for Indsatser til Børn og Unge forventer et merforbrug på -1,8 mio. kr., hvilket siden sidste budgetopfølgning er en forværring på 0,8 mio. kr.

Forværringen skyldes primært et øget forventet merforbrug på Løkkehus som følge af færre indskrevne børn end forudsat.

SSP

SSP forventer et mindreforbrug på 1,3 mio. kr. som vedrører indsatsen mod negativ social kontrol. Mindreforbruget skyldes senere opstart af aktiviteter end forventet. Nogle aktiviteter udskydes derfor til 2022.

2. Overordnet økonomivurdering

I en overordnet vurdering af økonomien i Familie- og Forebyggelsesafdelingen er det relevant at sammenholde drift og særlige driftsområder. Samtidig er der aktuelt udgifter relateret til Covid-19 i det forventede regnskab, som ikke forventes finansieret indenfor den nuværende ramme.

I en overordnet vurdering af økonomien er entreprenøraftaler og projekter med ekstern finansiering ikke medtaget da der er tale om "lukkede" økonomiske kredsløb som ikke påvirker driften. Afslutningsvis skal nævnes at den forventede afvigelse på Birkelund genbevilliges 1:1 i det efterfølgende budgetår, hvilket kan sidestilles med økonomien i forhold til entreprenøraftaler.

I tabelform fremgår vurderingen nedenfor.

	Mer-/mindreforbrug (mio. kr.)
Drift	-10,6
Heraf drift Birkelund	0,5
Heraf drift Covid-19 merudgifter	-2,4
Den reelle ubalance på driften	-8,7
Særlige driftsområder	4,9
Reel ubalance i Familie og Forebyggelse (drift og særlige driftsområder)	-3,80

Som det fremgår af tabellen, er den reelle ubalance på -3,8 mio. kr. svarende til en halv procent af den samlede økonomiske ramme.

Det skal bemærkes, at mindreforbruget på Særlige driftsområder forventes nedjusteret med 1,1 mio. kr. til næste budgetopfølgning. Baggrunden for dette er, at der forestår en deling af refusionsbudgettet med Beskæftigelses- og Socialforvaltningen i forbindelse med det nye alderssnit.

Punkt 15: Omgørelsesprocenter på socialområdet 2020

27.03.00-A50-1-21

Resume

I denne sag præsenteres Børn- og Ungeudvalget, Ældre- og Handicapudvalget samt Beskæftigelses- og Socialudvalget for omgørelsesprocenterne på socialområdet i 2020. Omgørelsesprocenterne er opdelt på tre områder; 1) det generelle socialområde, 2) voksenhandicapområdet samt 3) børnehandicapområdet.

Som led i kommunens sagsbehandling på socialområdet træffer kommunerne mange afgørelser. I en lille del af disse afgørelser, bliver der klaget over udfaldet. Når en borger klager over en kommunal afgørelse på socialområdet, er det Ankestyrelsen, der behandler klagen. Ankestyrelsen har her mulighed for at stadfæste, hjemvise eller ændre kommunens afgørelse.

Omgørelsesprocenten er derfor et udtryk for, hvor stor en andel af de afgørelser, hvor der er klaget over udfaldet og som Ankestyrelsen behandler, der skal omgøres (hjemvises eller ændres).

Årligt bliver byrådet forelagt Ankestyrelsens opgørelse med omgørelsesprocenterne til orientering. Herunder er der besluttet af byrådet i marts 2020, at der i orienteringen skal indgå en beskrivelse af, hvad der er gjort og fremover vil gøres for at nedbringe omgørelsesprocenterne.

Overordnet fremgår det af Ankestyrelsens opgørelse, at:

- Udviklingen i Odense Kommunes omgørelsesprocenter er faldende på henholdsvis det generelle socialområde og voksenhandicapområdet.
- Omgørelsesprocenten på børnehandicapområdet i Odense kommune er steget i 2020. Børn- og Ungeforvaltningen har en opmærksomhed på stigningen, der især omhandler afgørelser vedr. dækning af sukkerfri produkter til børn med diabetes. Der er på den baggrund iværksat særlige tiltag for at nedbringe omgørelsesprocenten (se afsnit 4.3 for uddybning).
- Omgørelsesprocenterne for Odense Kommune ligger over landsgennemsnittet for to områder, henholdsvis det generelle socialområde og børnehandicapområdet, mens voksenhandicapområdet ligger under landsgennemsnittet.

Nedenfor gives en generel information om omgørelsesprocenterne, ligesom der ses nærmere på omgørelsesprocenterne på de enkelte opgjorte områder. Udvalgene orienteres samtidig om, hvordan de enkelte forvaltninger arbejder med omgørelsesprocenterne.

1. Generelt om klager til Ankestyrelsen og danmarkskort

Børne- og Socialministeriet offentliggør årligt Ankestyrelsens omgørelsesprocenter for kommunernes afgørelser på socialområdet. Omgørelsesprocenterne bliver vist i form af tre danmarkskort; 1) Et kort der handler om det generelle socialområde, 2) et kort der handler specifikt om voksenhandicapområdet, og 3) et kort der handler specifikt om børnehandicapområdet.

I juni 2021 blev dette års tre danmarkskort offentliggjort og viser resultatet af Ankestyrelsens afgørelser af behandlede klagesager i 2020. Danmarkskortene findes på socialministeriets hjemmeside i interaktiv form ([link](#)).

1.1 Hvad ”omgørelsesprocenterne” dækker over

Når Ankestyrelsen beregner omgørelsesprocenterne, anvendes tre begreber:

1. Stadfæstelse: Styrelsen er enig i afgørelsen. Der sker ingen ændringer for dem, der har klaget.
2. Ændring: Styrelsen er helt eller delvist uenig med afgørelsen og ændrer den.
3. Hjemvisning: Styrelsen sender sagen tilbage til kommunen. Det sker for eksempel, hvis der mangler væsentlige oplysninger i sagen, og styrelsen ikke selv kan indhente dem. Det betyder, at den kommunale myndighed skal genoptage sagen og afgøre den på ny.

Når en afgørelse hjemvises eller ændres, er der tale om, at en kommunal afgørelse bliver omgjort. Omgørelsesprocenten er derfor andelen af sager, der bliver enten hjemvist eller ændret af Ankestyrelsen.

Afgørelserne, som indgår i de tre Danmarkskort, omhandler en række specifikke lovbestemmelser, som går på tværs af forvaltningerne. I Social- og ældreministeriets læsevejledning til danmarkskortene (bilag 1) fremgår det, hvilke konkrete lovbestemmelser der indgår i Danmarkskortene.

1.2 Antal behandlede klager

Af danmarkskortene fremgår det, hvor mange afgørelser Ankestyrelsen har truffet. Antallet er afhængigt af de ressourcer Ankestyrelsen har til rådighed, og sagsbehandlingstiden er på nogle områder meget lang. Derfor er et fald eller stigning i antallet af behandlede klager ikke nødvendigvis et udtryk for et fald eller stigning i antallet af klager på området.

2. Udviklingen på Landsplan

På det generelle socialområde og voksenhandicapområdet er der på landsplan sket et fald i omgørelsesprocenter fra 2019 til 2020, mens der på børnehandicapområdet er sket en stigning (se tabel 1).

Tabel 1:

Omgørelsesprocenter, landsplan	2017	2018	2019	2020
Socialområdet generelt	38%	36%	41%	36%
Voksenhandicapområdet	21%	32%	46%	42%
Børnehandicapområdet	52%	47%	51%	52%

Tabel 1. Omgørelsesprocenten angiver andelen af sager, som er ændret eller hjemvist af ankestyrelsen.

3. Udviklingen i Odense Kommune

Ligesom på landsplan ses igen i år et fald i omgørelsesprocenten, det drejer sig om det generelle socialområde og voksenhandicapområdet. Anderledes ser det ud på børnehandicapområdet, hvor der er sket en stigning i omgørelsesprocenten.

På socialområdet generelt er omgørelsesprocenten faldet fra 39% i 2019 til 37% i 2020 (se tabel 2)

Derved ligger omgørelsesprocenten lidt over landsgennemsnittet på 36%.

Området dækker i Odense Kommune over flere tusinde sager. I hver sag træffes der ofte flere afgørelser undervejs i sagsforløbet. Ankestyrelsen har for 2020 behandlet klager over 252 af disse afgørelser.

Tabel 2:

Socialområdet generelt Odense Kommune	2017	2018	2019	2020
Antal klagebehandlede afgørelser	309	264	250	252
Omgørelsesprocent	31% (ca. 6% ændrede og 25% hjemviste)	42% (ca. 13% ændrede og 29% hjemviste)	39% (ca. 11% ændrede og 28% hjemviste)	37% (ca. 10% ændrede og 27% hjemviste)

Tabel 2. Omgørelsesprocenten angiver andelen af sager, som er ændret eller hjemvist af Ankestyrelsen.

Tabellen for voksenhandicapområdet omfatter sager efter nogle specifikke paragraffer, der behandles i enten Ældre- og Handicapforvaltningen eller Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. På området for voksenhandicap er der ligeledes sket et fald i omgørelsesprocenten. I 2019 blev

42% af sagerne omgjort, mens det i 2020 gjaldt 35% af sagerne (se tabel 3). Omgørelsesprocenten ligger derved under landsgennemsnittet på 42%. 44 af de 52 sager vedrører klager over sager efter § 100. § 100 dækker over tilskud til merudgifter forbundet med alvorlig fysisk eller psykisk sygdom. Det kan være udgifter til særlig kost, medicin, sko m.m. De øvrige 8 sager dækker over klager i forbindelse med sager om særlig borgerstyret assistance (BPA).

Tabel 3:

Voksenhandicapområdet Odense Kommune	2017	2018	2019	2020
Antal klagebehandlede afgørelser	117	44	33	52
Omgørelsesprocent	11% (ca. 3% ændrede og 9% hjemviste)	48% (ca. 14% ændrede og 34% hjemviste)	42% (ca. 9% ændrede og 33% hjemviste)	35% (ca. 4% ændrede og 31% hjemviste)

Tabel 3. Omgørelsesprocenten angiver andelen af sager, som er ændret eller hjemvist af Ankestyrelsen.

På børnehandicapområdet ligger omgørelsesprocenten på 68% i 2020, hvilket er en stigning fra 2019 med en omgørelsesprocent på 30% (se tabel 4). På landsplan er omgørelsesprocenten 52% i 2020.

Børn- og Ungeforvaltningen er opmærksom på stigningen i omgørelsesprocenten, og har kigget ind i, hvad denne stigning kan skyldes samt iværksat konkrete indsatser, som beskrives i afsnit 4.3.

Børne- og Familierådgivningen har 500 aktive sager på børnehandicapområdet. I hver sag træffes der ofte flere afgørelser. Ankestyrelsen har for 2020 behandlet klager over 28 af disse afgørelser. Det bemærkes, at det er meget færre sager denne gang end tidligere år.

Tabel 4:

Børnehandicapområdet Odense Kommune	2017	2018	2019	2020
Antal klagebehandlede afgørelser	44	64	40	28
Omgørelsesprocent	36% (ca. 9% ændrede og 27% hjemviste)	39% (ca. 19% ændrede og 20% hjemviste)	30% (ca. 18% ændrede og 13% hjemviste)	68% (ca. 25% ændrede og 43% hjemviste)

Tabel 4. Omgørelsesprocenten angiver andelen af sager, som er ændret eller hjemvist af Ankestyrelsen.

4. Tiltag for at nedsætte omgørelsesprocenterne

De tre forvaltninger, Ældre- og Handicapforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen, beskriver nedenfor, hvordan de hver især arbejder med området og hvad der gøres for at nedbringe omgørelsesprocenterne.

4.1 Ældre- og Handicapforvaltningen

Ældre- og Handicapforvaltningen er meget opmærksomme på både hjemvisninger og omgørelser fra Ankestyrelsen. Det er de for dels at sikre læringen i forhold til den konkrete sag, dels for at sikre læringen i forhold til andre/lignende sager. Derfor bliver alle hjemvisninger og omgørelse sendt til relevante ledere og chefer i forvaltningen, så de kan orientere sig i og lære af tilbagemeldingerne. De bliver således brugt som læring i forhold til de konkrete sager og ligeledes som et forebyggende element ift. kommende/lignende sager.

Derudover retter forvaltningen gerne henvendelse til Ankestyrelsen, hvis der er noget i hjemvisningerne eller omgørelserne, som forvaltningen ikke forstår eller er decideret uenig i. Det opleves, at den løbende dialog giver læring begge veje, og at der opnås en bedre forståelse for, hvordan der skal arbejdes i forvaltningen, så afgørelserne ikke ender i en hjemvisning eller omgørelse.

Forvaltningen har over de senere år arbejdet med et kvalitetsløft på sagsbehandlingen. Dels ved et større kompetenceløft og dels ved at arbejde med et ensartet administrationsgrundlag. Der er udarbejdet skabeloner/huskelister, der sikrer, at sagsbehandlingen inden for de forskellige paragrafområder gennemløber de relevante elementer i lovgivningen. Derudover er der udarbejdet et fælles afgørelsesbrev, der gør det lettere for borgeren at forstå den afgørelse, der er truffet i en given sag.

4.2 Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen anerkender Ankestyrelsens afgørelser og den fastsatte omgørelsesprocent. Vi følger Ankestyrelsens praksis tæt og evaluerer og tilpasser løbende den socialfaglige sagsbehandling og ydelsesniveau/indsatsniveau i overensstemmelse hermed. Vi ser ind i alle hjemviste og omgjorte afgørelser ud fra et læringsperspektiv for at blive endnu skarpere på de trufne afgørelser. Alle hjemvisninger og omgørelser bliver derfor også sendt til relevante ledere og chefer i forvaltningen.

Forvaltningen bemærker, at der har været en faldende omgørelsesprocent i de senere par år. Forvaltningens løbende fokus på ydelsesniveau/indsatsniveauet har bl.a. resulteret i, at der er igangsat en proces, som har til formål at beskrive forvaltningens ydelsesniveau/indsatsniveau særligt indenfor det sociale område, en proces der også har til formål at sikre, at alle borgerne i forvaltningen modtager et ensartet ydelsesniveau/indsatsniveau.

Derudover har forvaltningen i de seneste to år indgået i Socialstyrelsens Task Force-forløb, hvor et af elementerne er kvaliteten i sagerne, og hvor forvaltningen i samarbejde med Socialstyrelsen og Ankestyrelsen har arbejdet på at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen. Samtidig er den juridiske understøttelse fra forvaltningens egne jurister fortsat et vigtigt element i kvalitetssikringen af afgørelserne, en understøttelse som rådgiverne benytter sig af.

4.3 Børn- og Ungeforvaltningen

Børn og Familierådgivningen følger løbende alle afgørelser fra Ankestyrelsen, både stadfæstede og omgjorte. Det gøres for at sikre en sagsbehandling, der lever op til Ankestyrelsens praksis.

For at understøtte dette, fremsendes afgørelserne generelt til flere personer i Børn og Familierådgivningen. Socialrådgivere ser ankeafgørelser i egne sager, faglige koordinators og afdelingsleder ser alle ankeafgørelser i teamet, fagspecialister ser afgørelser i alle tvangssager og juristen ser samtlige afgørelser. Det giver grundlag for løbende drøftelser med henblik på at styrke den konkrete sagsbehandling og bringe den i overensstemmelse med Ankestyrelsens praksis. Juristens indsigt i alle afgørelser gør det endvidere muligt at spotte tendenser, ligesom juristen fører Børn og Familierådgivningens ankestatistik.

Når en afgørelse omgøres af Ankestyrelsen, undersøger Børn og Familierådgivningen sagens karakter for at spotte eventuelle tendenser. Det bemærkes, at en større del af afgørelserne primært kan tilskrives en række afslag på dækning af sukkerfri produkter til børn med diabetes. Det vurderes, at denne tendens har haft en væsentlig betydning for stigningen i omgørelsesprocenten i 2020.

Børn- og Ungeforvaltningen har rettet henvendelse til Ankestyrelsen for at få klarlagt dennes syn på anvendelsen af sukkerfrie produkter og dermed afgrænsningen af hvilke produkter, der kan ydes kompensation for. Ankestyrelsens perspektiver har givet anledning til ændringer i praksis i forhold til dækning af merudgifter til børn med diabetes.

Med baggrund i den løbende gennemgang, har Børn og Familierådgivningen iværksat følgende overordnede tiltag for at styrke sagsbehandlingen og undgå hjemviste (eller omgjorte) sager:

- Der er arrangeret et undervisningsforløb med VISOs Task Force og Ankestyrelsen den 30. november 2021. Formålet er at styrke fagligheden i de afgørelser vi træffer. Dette med et særligt fokus i forhold til hvilke familier der er omfattet af vores muligheder for hjælp og støtte og hvilke der skal hjælpes andetsteds.
- Via undervisning og gruppedrøftelser afklares hvilke udgifter, der kan ydes tilskud til
- Drøftelse af nye principafgørelser og hvilken betydning, de eventuelt har for sagsbehandlingen og afgørelser
- Alle afgørelser fra Ankestyrelsen samles i en form for opslagsværk, hvilket kan bidrage til læring af Ankestyrelsens praksis og styrke den konkrete sagsbehandling fremadrettet.

Punkt 16: Ændre alderen til 3 år ved børnehavestart

28.09.00-A00-2-21

Resume

Børn- og Ungeudvalget har den 19. januar 2021 bedt Børn- og Ungeforvaltningen om at udarbejde en faglig vurdering af at ændre alderen for børnehavestart fra 2,10 til 3 år samt belyse de økonomiske og kapacitetsmæssige konsekvenser, der følger af dette forslag.

Ny lovgivning om minimumsnormeringer på vej

Forvaltningen gør opmærksom på, at der siden sagen i januar 2021 er sendt et lovforslag om minimumsnormeringer til behandling i Folketinget. Lovgivningen om minimumsnormeringer forventes at træde i kraft pr. 1. januar 2024.

Minimumsnormeringer forventes at indebære, at der minimum er 1 pædagogisk personale pr. 3 børn i alderssvarende daginstitutioner til 0-2-årige og 1 pædagogisk personale pr. 6 børn i alderssvarende daginstitutioner til 3-årige og indtil skolestart.

Børn under 3 år skal indgå i normeringen, så der er 1 pædagogisk personale pr. 3 børn frem til og med den måned, hvor barnet fylder 3 år.

Forvaltningen anbefaler, at den nye aldersfordeling i tildelingen af budgetter implementeres i forbindelse med den nye lovgivning om minimumsnormeringer og det tilhørende bloktilskud. Fordelingen af bloktilskuddet behandles af Økonomiudvalget på dette tidspunkt.

Fordeling af Pulje til indfasning af minimumsnormeringer – 2022

Med 'Aftale mellem regeringen og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om minimumsnormeringer' indgået i december 2020, blev det besluttet, at kommunerne tildeles årlige puljer til indfasning af minimumsnormeringer frem mod 2024.

Med sagen 'Fordeling af Pulje til indfasning af minimumsnormeringer – 2022' besluttede Børn- og Ungeudvalget den 26. oktober 2021 fordelingen af eksterne puljemidler til indfasning af minimumsnormeringer i 2022. Puljemidlerne fordeles i 2022 ud fra antallet af børneenheder i de enkelte institutioner, hvor børn tæller dobbelt til og med den måned, hvor de fylder 3 år. Fordelingen tager dermed udgangspunkt i den forventede lovgivning om minimumsnormeringer. Den endelige puljetildeling i 2022 udmeldes af Børne- og Undervisningsministeriet i januar 2022. Den forventede puljetildeling for 2023 forventes udmeldt i efteråret 2022.

Høje normeringer og små børnegrupper er særligt godt for små børns udvikling og trivsel

Forvaltningens faglige vurdering af en ændret alder for børnehavestart tager udgangspunkt i nationale og internationale undersøgelser, hvor forskere i de senere år har undersøgt betydningen af børns relationer og samspil med voksne i dagtilbud. Forskerne konkluderer, at kvaliteten af relationer og samspil mellem børn og voksne er den mest betydningsfulde faktor for børn i dagtilbud. Tryghed i den nære relation er en forudsætning for, at børn kan trives, være nysgerrige og undersøgende samt for deres udvikling af følelsesmæssige, sociale, sproglige og kognitive kompetencer.

Såfremt børnehavebørn modtager tildeling svarende til vuggestuebørn frem til og med den måned, hvor de fylder 3 år, vil børnehaverne modtage et større budget til at kunne ansætte pædagogisk personale for end i dag. Den øgede normering i

børnehaverne vil, i endnu højere grad end i dag, gøre det muligt at understøtte små og trygge læringsmiljøer, hvor relationerne mellem børnene og det pædagogiske personale styrkes.

Institutionerne tilføres flere midler til de yngste børnehavebørn

Forvaltningens vurdering af de økonomiske konsekvenser for driftsbudgettet tager udgangspunkt i, at der alene ændres i institutionernes budgetmodel og ikke i alderen for fysisk børnehavestart.

Det vil sige, at børnehavebørn fortsat starter den 1. i den måned, hvor de fylder 2 år og 10 måneder, men at institutionernes budgetmodel ændres til, at institutionerne modtager en tildeling til børnehavebørn, som svarer til tildelingen til vuggestuebørn frem til og med den måned, hvor børnehavebørnene fylder 3 år. De økonomiske midler vil så at sige "følge med barnet". Dette forventes at medføre en øget nettoudgift på 20-21 mio. kr. i 2023.

Ændringen af institutionernes budgetmodel betyder i praksis, at børnehusene vil få tilført flere midler end hidtil, og at normeringen i børnehaverne vil stige, mens den forbliver uændret i vuggestuerne. Den øgede normering indregnes i taksten for forældrebetaling for alle børnehavebørn og indgår i beregningsgrundlaget for tilskud til private pasningstilbud.

Nuværende fysiske rammer understøtter ikke ny alder for børnehavestart

De aktuelle, fysiske rammer i kommunens dagtilbud understøtter ikke, at alderen for fysisk start i børnehave ændres til den 1. i måneden efter, at børnene fylder 3 år. For at imødekomme denne ændring, vil der bl.a. være behov for øget rekruttering af dagplejere, ombygning af eksisterende børnehuse samt etablering af flere dagtilbud.

Det er forvaltningens vurdering, at anlægsudgiften som minimum vil udgøre 90-150 mio. kr. En mere præcis beregning af den forventede anlægsudgift, samt udgifter til afledt drift, kalder på en større analyse af kapaciteten og de konkrete fysiske rammer. Denne analyse skal udarbejdes i et samarbejde med By- og Kulturforvaltningen.

I 2023 forventes ca. 420 børn at efterspørge en kommunal vuggestueplads fremfor en kommunal børnehaveplads, hvis alderen for fysisk børnehavestart ændres. Dette antal forventes at stige til ca. 480 børn i 2031.

Hertil kommer, at ca. 70 børn forventes at efterspørge et privat småbørnstilbud fremfor et privat børnehavetilbud i 2023, hvis alderen for fysisk børnehavestart ændres. Dette antal forventes at stige til ca. 80 børn i 2031. Såfremt de private tilbud ikke opretter flere småbørns-pladser, vil der blive behov for flere kommunale pladser.

Der vil være mulighed for at konvertere kommunale børnehavepladser til kommunale vuggestuepladser, men da vuggestuebørn kræver mere plads og andre forhold, kan den øgede efterspørgsel ikke løses alene ved at konvertere kommunale børnehavepladser til kommunale vuggestuepladser.

Punkt 17: Aktuelle sager

00.22.04-P35-1160-20

Resume

- Orientering om Covid-19.